

ولایتی. آسیای عثمانی ولایتانک اک بیوک و مهملرندن اولوب، عراق عربك شمال غربی قسیمله جزیره-نك جنوب شرقی قسیمندن عبارتدر. شرقاً ایران حدودیله، شمالاً موصل ولایتیله، غرب شمالی جهتندن زور سنجاغیله، غرب جنوبی جهتندن بریه الشام چولیله، جنوب شرقی جهتندن دخی بصره ولایتیله محدود و محاط اولوب، مساحه سطحیه-سی تخمیناً و تقریباً 170000 مربع کیلومتره-در. اهالیسی 800000 کشتی قدردر، که قسم اعظمی عرب و قصوری کرد و ترک اولوب، شهر و قصبه-لرده کلدانی، سریانی و نسطوری اسملریله یاد اولنور بر طاقم خرسیتیانلرله بر مقدار ارمنی و یهودی دخی بولنیور. اهل اسلامک تقریباً نصفی سنی و نصف دیکری شیعیدر. سنیلرک دخی بر قسمی حنفی و باشلیجه کردلردن عبارت اولان قسم دیکری شافعی المذهبدر. بغداد ولایتی مقدما موصل و بصره جهتلرینی دخی جامع اولوب، بتون عراق و جزیره-یی حاوی جسیم بر ولایت ایدیسه ده، مؤخرأ موصل و بصره ایریلوب، برر ولایت صورتته افراغ اولندقلرندن، اسکی بغداد ولایتی اوچ ولایتیه انقسام ایتمشدر. ولایتک اراضیسی دوز اولوب، یالکز شمال شرقی حدودنده و خراسان قضااسنده بر آز طاغلا و اردر. هر بری بر نیل مبارک برینی کوتان دجله و فرات نهرلر، بری موصل ولایتندن و دیکری زور سنجاغندن کلوب، شمال غربیدن جنوب شرقی-یه طوغری و همان متوازیاً اراضی ولایتی شق ایتمکدن صکره، بصره ولایتیه کیررلر. دجله نهرینه صولدن یعنی شهر زور و سلیمانیه سنجاقلریله حدود ایرانیه-ده اولان طاغلردن بر چوق چایلر کلوب، بونلرک اک بیوکی %دیاله\$ نهریدر، که خراسان قضااسنی شق ایله بغدادک آلت طرفنده دجله-یه منصب اولور. %بدرایی\$ و نام دیکرله %کنجتون\$ نهری دخی حدود ایرانیه داخنده-کی طاغلردن نبعان ایدن بر چوق چایلرک برلشمسندن حاصل اولوب، دجله-یه منصب اولمق اوزره، بصره ولایتیه داخل اولور. بغداد شهری قربنده فرات ایله دجله آره-سندده اختلاطی موجب بر چوق قناللر بولندیگی کبی، دیاله ایله دجله آره-سندده دخی بیوک بر قنال بولنیور. حله سنجاغنده یعنی ولایتک جنوب شرقی جهتنده دخی فراتدن ایریلوب، آشاغیده ینه فراته منتهی اولور بر چوق قناللر موجوددر. محل مذکور ذکری سبقت ایدن بطیحه-نک قسم اعلاسنندن عبارت اولمغله، فراتک فیضانندن متحصصل بطقاقلرله مستورددر. عمومیت اوزره ولایتک و علی الخصوص نهرین مذکورین آره-سندده اولان قسم اعظمک طویراگی بو ایکی نهرک ابتدای خلقتدن بری سور و کیلوب بر اقدقلری کوبره-لی اتریه مترسبه-دن اولمغله قوه انباتیه-جه دنیانک اک برنجی طویراغیدر. نهرین صولرینک دخی سقی اراضیده استعمالیله مناسب محللرده قناللر و سدلر انشاسی و بطقاقلرک قورولمسی خصوصلرندده صرف مساعی ایدیله-جک اولسه، اوراسی ثروت و معموریتجه خطه مصریه-یی فرسخ فرسخ کچه-جکندده شبيهه یوقدر. شمديکی حالحه دخی بغداد ولایتی ممالک عثمانیه-نک اک زنکین و اک و ارداتلی ولایتندن معدود ایسه ده، استعداد طبیعیسنه نسبه لایقيله استفاده اولنه-مامقده-در. اهالینک بر قسمی مسکون اولمیوب، یازین فرات و ادیسنه و جزیره-یه تقرب ایده-رک قیشین نجهده طوغری چکین شم، عنزه و سائر عربان عشایرندن عبارتدر، که بونلرک پک جمعیتلی اولوب، دوه و قویون سوریلریله و خرکله-لریله تعیش ایدرلر، و کوزل عرب آتلیر ییتیشدیرلر. ایران حدودی طرفلرندده دخی بعض کرد عشایری و اردر. ولایتک محصولاتی: بغدای، آرپه، سیسام و سائر حبوباتله پاموق، توتون، ایپک، خرما و سائر میوه و سیزه-لردن عبارتدر. مندلی و دلیم قضاالرنده متعدد نفت معدنلری بولندیگی کبی، هیت ناحیه-سندده دخی کلپتلی زفت چیقار. عزیزیه و مذکور هیت ناحیه-لرنده خیلی واسع مملحه-لر بولندیگی کبی حله سنجاغنک سماوه قضااسنده دخی بیوک بر مملحه بولنوب، خیلی طوز چیقار. بغداد سنجاغنک اکثر طرفلرنده وحله و کربلا سنجاقلرینک دخی بعض محللرنده بر چوق کوچک اورمانلر بولنوب، کسپان اودون اکثریا نهرلر واسطه-سیله ایندیریلور. درون ولایتده چیقان معمولات صناییه باشلیجه نفس بغداد شهرنده یاپیلان ایپک و یوک و پاموق قماشلرله قتیفه، بز، عبا و باقر و کومش و سائر ادواتیله دباغته و سراجله متعلق شیلردن عبارتدر. شمديکی حالحه درون ولایتده بغداددن بشقه ذکره شایان معموره-لر کربلا، حله، دیوانیه کبی درت بش قصبه-دن عبارتدر.

بغداد ولایتی بر وجه زیر 3 سنجاغ، 14 قضا و 21 ناحیه-یه منقسمدر:

###

سنجاغ

قضا

ناحیه

بغداد

بغداد

اعظمه

دیاله

خراسان
شهرپان
دلناوه
عزیزیه
سلمان پاك
كاظمیه
جزیره
بغیله
دلیم
هیت
کیسه
مقلاویه
کوت الاماره
بدره
غربیه
حله
حله
مدحتیه
جربوعیه
نیل
ابوغر
سماوه
دراجی
ابو جواریر
شامیه
شنافیه
مدحتیه
هور الله
صلاحیه
کربلا
کربلا
هندیه
نجف
زراره
\$

1-1327-2

بغداد

سنجایی. بغداد ولایتک مرکز لواسی اولوب، شرقاً، شمالاً و غرب شمالی جهتدن حدود ولایتیله، غرب جنوبی جهتدن کربلا سنجاییله، جنوباً دخی حله سنجاییله و بصره ولایتیله محدود و محاطدر. بغداد ولایتک قسم اعظمی بو سنجاقدن عبارت اولوب، ماده آنفه-ده-کی جدولدن آکلاشدیغی اوزره، 7 قضا و 11 ناحیه-دن مرکب اولدیغی حله، 60 قریه-یی جامعدر. شمر عشیرتی داخل حساب اولمیدیغی حله، لوانک نفوسی 300000 راده-لرنده اولوب، قسم اعظمی مسلم و عرب، کرد، ترک جنسیتلرینه منقسمدر. اراضیسی پک منبت و محصولدار اولوب، ایچندن جریان ایدن دجله و فرات بو خطه-یی احیایه کافی ایسه ده، سقی اراضی ایچون آنجق بر طاقم طولابلر بولنوب، صو چکلدیکی وقت استفاده اولنمیدیغی کبی، صویک زیاده فیضاننده دخی طغیان میاه وقوع بولوب، مزروعات محو و خراب اولور. *- بغداد قضاسی همنامی اولان ولایت و سنجاغک مرکز قضاسی اولوب، ولایت و سنجاغک همان مرکزنده واقعدر.

1-1328-2
بغداد، اسکی -*

بغداد ولایت و سنجاغنده دجله-نك ساحل پسانده یعنی شرق جهتنده، سامرانك 1½ ساعت شمالنده و تکرینك 4 ساعت جنوب شرقیسنده واقع بر خرابه اولوب، هر نه قدر شایان اهمیت بر کونه آثار عتیقه-سی یو غیسه ده، دجله بوینجی ویرانه-لری بر ساعتدن زیاده مسافه ضبط ایندیکندن، وقتیلله اهمیتلیجه بر شهر بولنمش اولدیغی آکلاشلیبور. ظن اولندیغنه کوره بو ویرانه زمان قدیمده بر آر-ه-لق اشکانیان ملوکنك پایتختی بولنمش اولان %دستاکرد\$ شهرینك خرابه-لریدر. جوارنده %هارونی\$ اسمیله دیگر بر خرابه وارد، که بونك هارون الرشید طرفندن تاسیس ایدلمش اولان %هارونیه\$ قصبه-سی اولدیغنده شهبه یوقدر.

2-1328-2
بغدادجق

قافقاسیه-ده آخسخه جوارنده بر کوچك قصبه اولوب، 1600 اهالیسی وارد.

3-1328-2
بغداد خاتون

سلالة چنکیزیه-دن ایلخانیان حکمدارلرینك اخیری اولان سلطان ابو1 @ سعیدك زوجه-سی و پادشاه مشار الیهك امیر الامراسی اولان امیر دمشق بن امیر چوبانك قیزی اولوب، حسن و جمالیه و عقل و درایتیله شهرت قزانمش بر قادیندر. ابتدا امرادن شیخ حسن کبیره تنکیح و تزویج ایدلمش ایکن، پادشاه مشار الیه کندیسنه تعشق ایتمکله، زوجندن تطلیق و تقریق ایندیره-رک، کندیسی تزوج ایتمش؛ و فوق العاده علاقه و محبتی حسبیله، امور دولتی صاحبه ترجمه-نك الینه بر اقمشیدی. 736 تاریخنده واقع سلطان ابو سعیدك وفاتی اوزرینه، کندیسنی تسمیم ایتمش اولمق تهمتیله اتهام اولنه-رق، مشار الیهك خلقی آرپا خان طرفندن قتل ایندیرلمشدر.

4-1328-2
بُغدان
1#

بالقان شبه جزیره-سنی ترکیب ایدن خطه-لرک بری اولوب، شبه جزیره مذکور-ه نك منتهای شرق شمالیسنده واقعدر. بو خطه وقتیلله آبریجه بر وویوده-لق بولنمش ایسه ده، خیلی وقتدن بری افلاقله بالتوحید رومانیا دولتی تشکیل ایندیکندن، الیوم بو اسم تقسیمات سیاسی اصطلاحاتی صره-سندن چیقوب، تقسیمات سابقه جغرافییه حکمنه کیرمشدر. بغداد خطه-سی اصل بالقان شبه جزیره-سی داخلنده اولمیوب، آشایسی یعنی جنوب جهتی بو شبه جزیره-یه مربوط اولدیغی حالده، آوستریا ایله روسیه آر-ه-سندده شماله طوغری اوزانمش بر شبه جزیره شکنی ابراز ایدیور. جنوب جهتندن قسماً %سرت\$ نهریله افلاقلدن آیرلمش اولدیغی کبی، غرباً %قارپات\$ سلسله جبالیه آوستریانك اردل قطعه-سندن و شرقاً پروت نهریله روسیه-نك بسارییه خطه-سندن تقریق اولنمشدر. '21° 45' ایله '14° 48' عرض شمالی و '53' 22° ایله '57' 25° طول شرقی آر-ه-سندده ممتد اولوب، مساحه سطحیه-سی 38054 مربع کیلومتره و اهالیسی بر بچق ملیوندن زیاده-جه-در. شمالدن جنوبه اوله-رق همان اورته-سندن جریان ایدن %سرت\$ نهری بو خطه-یی ایکی-یه بولوب، نهر مذکورک غرب جهتنده-کی قسمی آلب سلسله-سنگ اتکلرندن عبارت اولمغله، طاغلق، و نهرک شرق جهتنده-کی قسمی آلق تبه-لری حاوی اووه-لقدر. سرت نهرینه صاغدن یعنی غربدن بو خطه-نك %مولداویا\$ تسمیه اولنمنسه سبب اولان %مولداوه\$ ایله بیستریچه، تاتروس و پوتنه نهرلری، و صولدن یالکز %برلاد\$ نهری دوکیلور. %پروت\$ نهرینه دخی %شیشیا\$ و %پاش\$ چایلری منصب اولور. هواسی پک متحول و مختلف اولوب، یازین آلق طرفلرنده پک صیجاق اولدیغی کبی، قیشین دخی هر طرفنده زیاده-جه صوتوق اولور. اراضیسی پک منبت و محصولدار اولوب، کلیتلی حبوبات، شراب، توتون، سبزه، میوه و سائره حاصل اولور. واسع اورمانلری و کوزل مرعالی دخی وارد. حیوانات اهلیه-سی، اولری، بالیغی و آریلری دخی چوقدر.

%اوقنه-\$ده بیوک بر قیا طوزی معدنی و سائر طرفرنده آلتون، کومش، باقر معدنریله نفت و سائر بولنور. اهالیسی روما جنسنه منسوب اولوب، لسان و اخلاق و عاداتجه افلاق اهالیسندن پک آز فرقری واردر. بولنر دخی افلاق اهالیسی کبی (بویار) یعنی زادکان و چیفتجیلر صنفلرینه منقسم اولوب، چیفتجیلر یقین و قتلره کلنجه-یه دکین بیوک بر اسارت تحتنده یاشار، و اراضی ایله برابر اصحاب املاک مال و ملکی حکمنده بولنورلردی. بغدادنک اسکی مرکزی و اک بیوک شهری %یاش\$ اولوب، شمیدیکی حالده 13 ایالته منقسمدر. [(رومانیا)) ماده-سنه مراجعت بیوریه].

بغدان خطه-سی %داجیا\$ مملکت قدیمه-سندن معدود اولوب، قبل المیلاد ترایان طرفندن ضبط، و روما ممالکنه ضم اولنه-رق، ایالیادن هجرت ایتدیریلن بر طاقم لاتینلرله اسکان اولنمشیدی. بعده غوت، هون، آوار، پچنک کبی اقوام وحشیه-نک ید ضبطنه کچوب، نهایت مغوللرک الینه دوشمشیدی. 1290 و بر روایتده 1352 تاریخنده %بغدان\$ اسمنده بر شخص اولاخ و لهیلین مرکب بر مقدار عسکرله %مولداوه\$ نهری کنارنده بر کوچک حکومت تشکیل ایدوب، بونک اسمنه نسبتله (بغدانیا) تسمیه اولنان بو حکومت صغیره 1432 تاریخ میلادیسنده %له\$ قرالغنه تابع اولمق مجبوریتنده بولنمشدر. اون بشنجی قرن میلادینک نصف آخرنده لهستان قرالی بیوک استفان ایله دولت عثمانیه آره-سنده منازع فیه حالته کچمکه، بو رقابتدن بالاستفاده، برآز وقت مستقل حالنده بولندقدن صکره، 1513 تاریخ میلادیسنده پرئسی بولنان ایکنجی بغدان یاوز سلطان سلیم خان حضرتلرینه عرض انقیاد ایتمشدر. قرون وسطاده (بغدانیا) اسمیله معروف اولوب، بعده مذکور نهره نسبتله %مولداویا\$ تسمیه اولنمش ایسه ده، لسانمزده %بغدان\$ اسمیله تسمیه-سنی دوام ایتمشدر. قانونی سلطان سلیمان خان زماننده بغدان سلاله-سندن اولان (پترورارش) پرئسلکدن عزل و اخراج اولنه-رق، 1538 تاریخ میلادیسندن اعتباراً باب عالی طرفندن اکثریا فنار روملرندن انتخاب و تعیین اولنان و ویوده-لر معرفتیه اداره اولنمشدر. 1792ده عقد اولنان یاش معاهده-سی روسیه-یه بغدان ایشلرینه حق مداخله ویرمش اولدیگی کبی، 1829ده وقوع بولان ادرنه معاهده-سی دخی دولت مشار الیهانک بو حق مداخله-سنی بر قات دها توسیع ایتمشدر. ذاتاً اولجه روسیه بغدانن معدود اولان بسارابیه خطه-سنی دخی ضبط ایتمشیدی. 1858ده عقد اولنان پارس معاهده-سی کرک بغدان و کرک افلاقک امتیاز اتنی توسیعه برابر، %مملکتین\$ اسمیله دخی معروف اولان بو ایکی خطه-نک هر برینی قید حیات شرطیه انتخاب اولنمش برر پرئسک تحت اداره-سنه قومشیدی. 1866 تاریخنده افلاق ایله بغدان بالاتفاق میرآلای (قوزا)یی مشترکا پرئس انتخاب ایتمکه، برلشهرک، رومانیا پرئسلکنی تشکیل ایتمشدر، که برلین معاهده-سنه دکین ینه دولت عثمانیه-نک تحت تابعیتنده بولنوب، معاهده مذکوره استقلالنی طانیمشدر. [(رومانیا)) ماده-سنه مراجعت بیوریه].

1-1329-2

بغدان یاخود بوغدان

1#

ماده آنفه-ده بیان اولندیگی اوزره، اون اوچنجی قرن میلادی اوخرنده ویا اون دردنجی قرنک واسطنده ظهورله %مولداوه\$ نهری کنارنده بر کوچک حکومت تشکیل ایتمش بر پرئسدر، که نسلی مرور زمانله بیوین و %بغدان\$ یاخود %بغدانیا\$ تسمیه اولنان %مولداویا\$ خطه-سنه 200 سنه قدر حکم سورمشدر. بو سلاله-یه منسوب پرئسلرله تاریخ جلوسلری بر وجه زیردر:

###

برنجی بغدان دراغوش

1352

ساس

1361

برنجی پترو؟

ایکنجی استفان؟

لاچقو

1365

ایکنجی بغدان

1373

ایکنجی پترو

1379

اوچنجی (ویا برنجی) استفان

1390
ياغه و برنجى رومان
1400
برنجى آلكساندر
1401
ايليا و درنجى استقان
1432
ايكنجى رومان
1447
اوچنجى پترو
1448
بشنجى استقان
1449
ايكنجى آلكساندر
1450
اوچنجى بغداد
؟
درنجى پترو
1456
آلتنجى استقان
1458
درنجى بغداد
1504
يدنجى استقان
1517
بشنجى پترو رارش
1527 الى 1538
\$

2-1329-2
بُغراج

قزوینی بو نامله اتراک اقوامندن بر قوم بولنديغنی، و بونلرک حضرت علی یه الوهیت اسناد ایدوب، زید علویدن متسلسل حکمدار لری اولدیغنی، و ظهرنده زیدک وفاتی حقنده مرثیه-لر محرر بولنان بر مصحف شریفه عبادت ایتدکلرینی بیان ایدیور.

3-1329-2
بُغراخان، هارون

ملوک اتراکدن اولوب، کاشغری فتح، و چینه طوغری توسیع ممالک ایتدکن صکره، 389 تاریخ هجریسنده بخاری ای ساساتیلردن ضبط ایتمشیدی.

1-1330-2
بُغراخان، ناصر الدین محمود

هندستانده بنکاله خطه-سی ملوکندن اولوب، سلطان غیاث الدین بلبانک اوغلی و معز الدین کیقبادک پدری ایدی. سکرنجی قرن هجری اوائلنده حکومت سورمشدر.

2-1330-2

بَغْرَاس

أنطاكية ايله اسکندرون آره-سنده و بو ايکي قصبه-نک بهرندن 4 فرسخك مسافه-ده بر قصبه ايدي، که اهل صليب محاربتنده زياده اهميتي اولوب، متين بر قلعه-سي و مياه جاريه و باغ و باغچه-لري وار ايدي. اليوم بقراص اسميله بر کوچک قريه حالنده اولوب، قلعه-سي خرابدر.

3-1330-2

بَغْسُور، ياخود بغ

هرات ايله مرو رود آره-سنده اسکی بر قصبه اولوب، %بغوی نسبتيله شهرت بولان بعض مشاهير علما و ادبانک مسقط رأسی بولنمشدر.

4-1330-2

بَقَا، محمد -*.

هندستان ادباسندل اولوب، ((مرآت جهان)) عنوانيله بر تاريخی و بر چوق اشعاری واردر. اورنک زيب عالمکيرک زماننده وفات ايتمشدر. -*. ايرانده-کی ابروقوه شهری شعراسندن دخی بو اسمده بری واردر.

5-1330-2

بُقَاع، ياخود بقاع العزيز

سوريه خطه-سنده جبل لبنان ايله جبل شرقی آره-سنده واقع بر اووه و تعبير آخرله واسع بر وادی اولوب، 2' 33° ايله 4' 34° عرض شمالی آره-سنده ممتد اولور. شرق و غرب جهتنده-کی مذکور ايکي سلسله جبالدن بر چوق دره-لر چاپلر اينوب، شمالدن جنوبه طوغری بقاعک اورته-سندن جريان ايندن %ليطانی\$ نهرينه دوکيلورلر؛ و نهر مذکور صورك جهت شماليه-سنده آق دکيزه منصب اولور. بقاعک اراضيسي پک منبت و محصولدار اولوب، ايچنده 100 قدر قريه واردر. بعلبک شهر قديمی دخی بو وادينک ايچنده-در. زمان قديمده يونانيلر طرفندن #1 يعنی ((سوريه مجوفه)) تسميه اولنوب، عربلر طرفندن بقاع ياخود %بقاع الکلک\$ و ملک عزيز بن صلاح الدين ابوبی نسبة %بقاع العزيز\$ تسميه اولنمشدر. بو ير %بقاع\$ و بعلبک قضالرينه منقسم اولوب، جهت جنوبيه-سنده اولان بقاع قضاسی %بقاع شرقی\$ ناحيه-سني دخی جامع اولديغی حالده، 60 قريه-دن مرکبدر، و مرکزی %زجله\$ قصبه-سيدير.

6-1330-2

بَقَالِي، ابو الفضل محمد بن قاسم

مشاهير علمادن اولوب، خوارزنده نشأت، و 562 تاريخ هجريسنده وفات ايتمشدر. بر چوق تألیفات مقبوله-سی و از آن جمله قوم عربک قضائلنه دائر بر کوزل اثری واردر.

7-1330-2

بقائي، عبد الباقي

سلطان مراد خان ثالث دورى شعرا سندن و صاحب تذکره قاف زاده-نک معاصرین و احباسندن اولوب، عن اصل کفه-لیدر. بر زمان شامده وزیر مصطفی پاشانک مولویخانه-سندہ مثنوی خوان اولمشیدی. شو بیت جمله اشعار ننددر:

@@@

زلف یارک خبرین کیم کتورر باکه دیدم
کوستروب باد صباپی دیدیلر بو کتورر
\$

8-1330-2

بقائی، عبد الباقی

بو دخی عصر مذکور شعرا سندن و ینه قاف زاده-نک احباسندن اولوب، ابو السعود افندیکنک حلقة تدریسنه دوام ایتمش؛ و بر چوق مدرسہ-لرده تدریسله مشغول بولنمشیدی. شو بیت جمله اشعار ننددر:

@@@

بهار ایرشدی باغک عندلیب نکته پردازی
اوقور اوازله اوراق کلدن کلشن رازی
\$

9-1330-2

بقائی

بو دخی عصر مذکور شعرا سندن اولوب، از میدیلدر. مغنیساده مدرس ایکن، شهزاده-لکنده اورانک والیس بولنان سلطان مراد خان ثالثک خواجه-سی اولمشیدی. پادشاه مشار الیهک زمان سلطنتلرنده غلظه و سلانیک مولویتنه نصب اولنمشیدی. شو بیت جمله اشعار ننددر:

@@@

نوله هر دم نقاب ایله چیقارسه بوللره زنلر
که باغلر یوزلرینی قصد غارت ایتمسه رهز نلر
\$

10-1330-2

بقائی، مولانا *- کمانگری

هندستان شعرا سندن اولوب، بابر شاهک زماننده یاشامش؛ و پادشاه مشار الیهک نامنه بر منظومه یازمشدر. شو بیت جمله اشعار ننددر:

@@@

لب بدنان چه کزی ازپی خاموشی من
ناله امرا چو سبب آن لب و دندان شده است
\$

11-1330-2

بقائی

قہستان شعرا سندن اولوب، شو بیت جمله اشعار ننددر:

@@@

بکشتکان ره عشق بیخبر مکز
که جسم اگر چه خموشست جان شان کویاست

12-1330-2

بَقْدَس

صقلیه % یعنی سیچلیا\$ آطه-سندہ بر قصبہ اولدیغی عرب جغرافیالرنده محرردر.

1-1331-2

بقراص

[[بغراس]] ماده-سنه مراجعت بیوریله.

2-1331-2

بقراط، یاخود ابقراط

1#

یونان قدیمک مشاهیر حکماسندن اولوب، طبک موجدی حکمنده-در. میلاد عیسان 460 سنه اول استانکویده طوغوب، پدرندن طبابت صنعتی اوکرنکدن طوغوب، توسیع معلومات مقصدیله **راکی؟**، ماکدونیا، تسالیا و یونانده بر چوق وقت سیاحت ایده-رک، %یلا\$ شهرنده ماکدونیا حکمداری (آمینتاس)ک یاننده و آتته-ده خیلی مدت اقامت ایتمشیدی. بو سیاحتلرنده استحصال معلوماتله برابر اجرای طبابت و تدریس فن طب ایدردی. آبا و اجدادی طبابتک الهی زعم اولنان (اسقلیبوس)ه منسوب اولوب، اجرای طبابتله مشغول ایدیلر. بقراطه کلنجه-یه قدر طب شفاهاً و عملی بر صورتده پدردن اولاده یاخود استاددن شاکردانه اوکردیله-رک، باشلیجه طائفه رهبانه منحصر ایدی. برنجی اوله-رق صاحب ترجمه طبابتی بر فن صورتته قویوب، بو فن جلیله دائر بر چوق کتابلر یازمش؛ و تشریحه متعلق اولان معلوماتنک نقصانیه برابر، کرک تشخیص امراض و کرک تداوی حقنده بر چوق حقیقتلر و طوغری مطالعه-لر کشف و بیان ایتمکله، بحق فن جلیل طبک موجدی و اطباتک پیری حکمنه کچمشدر. تداوی امراضه-کی مهارت و اصابتی حقنده بر چوق نوادر منقول ایسه ده، بونلرک چوغی طبک ترقیات حاضره-سیله ناقابل توفیقدر. آتته-ده ظهور ایتمش اولان وبایی شهرک بعض محللرنده بیوک آتشلر یاقه-مرق دفع ایتمکله، آتته-لیلرک بر چوق اکراملرینه نائل اولمشیدی. ایران حکمدارلرندن آردشیر بهمن دراز دست کندیسینی ایرانه جلب ایچون مبالغ کلیه و عد ایندیکی حالده، وطنی خدمتندن محروم بر اقمغه راضی اوله-میوب، آردشیرک تکالیفی رد ایتمشیدی. بر روایتده 80 و دیگر بر روایتده 100 یاشنده اولدیغی حالده، %لاریسا\$ده یعنی فنار یکیشهرنده وفات ایتمشدر. استانکویده کندیسینه منسوب عد اولنان بر حمام و بر چنار الیوم باقیدر. کندیسینه بر چوق تألیفات اسناد اولنیورسه ده، یالکز (جالینوس) طرفندن شرح و تفسیر اولنانلرینک کندیسینک آثار صحیحه-سندن اولدیغنده شبهه قالمامشدر. آثار مذکوره جالینوسک شرحلریله برابر تا اوائل خلافت عباسیه-ده لسان عربییه ترجمه ایدلمش، و طول مدت مدارس طبیه اسلامیه-ده تدریس اولنه-رق، اطبای اسلام بیننده شهرت بولمش اولدقلرندن، عنوان عربیلریله بر وجه زیر ذکر اولنور: ((کتاب الاجنة))، ((کتاب طبیعه الانسان))، ((کتاب الاهویه و المیاه و البلدان))، ((کتاب الفصول))، ((کتاب تقدمه المعرفة))، ((کتاب الامراض الحادة))، ((کتاب اوجاء النساء))، ((کتاب الامراض الوافده)) که ((ابیدمیا)) اسم یونانیسیله دخی معروفدر، ((کتاب الاخلاط))، ((کتاب الغذاء))، ((کتاب قاطیطریون ای حانوت الطیب))، ((کتاب الکسر و الجبر))، ((عیون الانباء)) صاجی بونلردن ماعدا بقراطه اسناد اولنور بر چوق کتب و رسائل تعداد ایدیلور، که بونلرک دخی جمله-سی لسان عربییه نقل اولنمشدر. حتی حکیم مشار الیهک لسان یونانیده متن اصلیلری بولنه-میان بعض آثارینک عربیده ترجمه-لری بولنیور. آیاصوفیه کتبخانه-سندده اکثر تألیفاتنک جالینوسک شرحلریله برابر ترجمه عربیه-لری موجوددر. بقراطک طب و صحنه متعلق بر چوق اقوال حکیمانیه-سی دخی مرویدر.

3-1331-2

بقله برونو

کلیبولی شبه جزیره-سنگ ساحل غربیسنده و %سوله\$ بروننگ جهت شمالیه-سنده غرب شمالیه طوغری
دکیزک ایچنه کیرمش بر بروندر.

4-1331-2

بقلی، زین الدین ابو الفضل محمد بن قاسم خوارزمی

مشاهیر فقہان اولوب، ((صلاة البقلى)) عنوانلی کتابک مؤلفیدر. 562 تاریخنده وفات ایتمشدر.

5-1331-2

بکار، ابو بکره *- بن قتیبه

مشاهیر قضاتدن و فقہای حنفیه-دن اولوب، ملوک مصریه-دن احمد بن طولونک قاضیسی ایدی. حکمدار مشار
الیه کندیسنه بهر سنه بیک آلتون احسان ایتمشکی، و کندیسنه موفق عباسینک خلغنی تکلیف ایدوب، قبول
ایتمه-مکله، کندیسنی حبس ایتمشکنده، عاجز بر اقمق ایچون، احسان ایتمش اولدیغی مبالغی کری ایستینجه،
صاحب ترجمه-نگ ذاتاً اصلاً ایلیشمکسزین مهور کیسه-لرده صاقلادیغی عطایای مذکوره-یی تمامیله اعاده
ایتمش اولدیغی قاضی مومی الیه ایله ابن طولون بیننده مروی اولان نوادر جمله-سندندر. 270 تاریخنده
محبسده وفات ایتمشدر.

6-1331-2

بکاری

دیاربکر ولایتده ماردین جهتده کشت و کذار ایدر بر عرب عشیرتیدر.

1-1332-2

بکبازاری

آنقره ولایت و سنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، آنقره شهرینک 80 کیلومتره غرب شمالیسندن و سقاریه
ایرماغنه تابع %قیرمزی چای\$ه دوکلین بر نهرک کنارنده واقعدر. 5000 قدر اهالیسی واردر. بالی و قانونی
مشهوردر. *- بکبازاری قضاسی آباش ایله نعللو خان قضالری آره-سندن اولوب، اراضیسی قسماً ایشیق
طاغیله الا طاغک اتکلرندن و قسماً نهرلرک کنارلرنده واقع اووه-لردن عبارتدر. طوپراغی خیلی منبت و
محصولدار اولوب، حیوبات متنوعه ایله سبزه و میوه-لرک انواعی حاصل اولور. قضا 46 قریه و 24 چفتلکدن
مرکب اولوب، همان جمله-سی مسلم اولمق اوزره 25000 قدر اهالیسی واردر.

2-1332-2

بکتاش، حاجی *- ولی

کیار اولیاء اللهدن اولوب، عن اصل خراسانده-کی نیشابور شهری سادات کاظمیه-سندن ایدی. خراسانده شیخ
لقمان نام ذاتدن اقتباس انوار باطنیه ایتمکدن صکره، سکزنجی قرن هجری اوائلنده رومه هجرتله، آناتولی
جهتلرنده ارشادله مشغول ایکن، سلطان اورخان غازی حضرتلری کندیلرینی زیارت ایدوب، دعالرینی
آلمشردی. حتی یکبجری عسکرینی تشکیل بیوردقلرنده، ولی مشار الیه بو عسکره دعاسنی ترفیقه برابر،
روایت کوره (یکبجری) اسمنی دخی کندیسنی وضع ایتمش؛ و مقام تبریکده خرقه-سنگ قولنی حضورینه
کوتوریلن یکبجری افرادینک باشی اوزرینه تمدید ایتمکله، یکبجریلرک قالپاغنه آرقه-دن صارقار قول شکلنده بر
پارچه کچه علاوه-سی عادت اولمشیدی. حاجی بکتاش ولینک مقامات و کراماتی مشهوردر. حضرت خداوندکار
غازینک زمان سلطنتلرنده ارتحال ایدوب، قیر شهری جوارنده %حاجی بکتاش\$ دینلن محله مدفوندر.
تربه-سی زیارتگاه انام اولوب، یاننده بر زاویه و چلبیلره مخصوص دائره واردر. مشار الیه طریقت

بكتاشيه-نك پيرى عد اولنيورسه ده، بكتاشيلرك آيينلرينى وضع ايدن كنديسى اولمىوب، (باليم سلطان) ديدكلرى بر درويشدر، كه طريقت مذكوره-نك مركزى اولان دركاهى دخى تاسيس ايدن بو ذاتدر.

3-1332-2

بكتاش آغا

سلطان محمد خان رابع دورى يكيچرى آغالرندن اولوب، يكيچريلرك بعض قياملرنده اوک آياق اولانلرندن بولمغله، كسب نفوذ ايدمه-رك، ملك احمد و سياوش و كورجى محمد پاشالرك زمان صدارتلرنده بونلرك رخواست و غفلتلرندن استفاده ايله، عادتاً هر ايشه قارشيمغه و والده سلطانك مداخلاتنه آلت اولمغه باشلامش اولديغندن، 1061 تاريخنده ظهور ايدن حادثه اوزرينه، بروسه متصرفلغنه نصب اولنمش؛ و كنديسى كيتيمىوب، صاقلانمش اولديغى حالده، بولنوب، اعدام اولنمشدر.

4-1332-2

بكتك

قونيه ولايت و سنجاغنك اركلى قضااسنده واركلينك 11 كيلومتره غرب شماليسنده بركوچك قصبه اولوب، آق كولك ياريم ساعت قدر شمالنده و مذكور كوله دوكلين %قزىلجه صو\$ چاينك ساحل غربيسنده واقعدر. مذكور كور كوله بو مناسبتله %بكتك كولى\$ دخى دپرلر. [(آق كول)) ماده-سنه مراجعت بيوريله].

5-1332-2

بكتمر، امير سيف الدين

بو اسم و لقبه ملوك مصريه-دن ملك ناصر محمد بن قلاوونك رجانندن ايكي ذات اولوب، برنجيسى حاجى ايدى، كه فوق العاده عقل و درايته متصف اولوب، ايكي دفعه دخى صدف واليكنه نصب اولنمشيدى. 728 تاريخ هجرىسنده وفات ايتمشدر. *- ايكنجيسى ايسه ساقيسى اولوب، حكمدار مشار اليه كنديسنه پك سويكى بر جاريه-سنى و بريمشدى؛ و كنديسنى محرم اسرار ايدوب، يانندن آيرمازدى؛ و پك چوق انعام و احساناته مستغرق ايدوب، بعده اوغلنه دخى كندى فيزىنى تزويج ايتمشيدى. 733 تاريخنده حجاز طريقتده وفات ايتمشدر. ايكييسى دخى مصرده بر چوق خيرات و اماراته موفق اولمشلردر.

6-1332-2

بكجور

دردنجى قرن هجرى امرای اترانكندن اولوب، 357 تاريخنده حلبى ابو المعالى بن حمدانن ضبط ايدن قرعويهك آرادليسى ايكن، بعده افنديسنى اخذ و حبس ايله، 6 سنه حلبده حكم سوردكدن صكره، ابو المعالى طرفندن محاصره اولنه-رق، حمص كنديسنه ويرلمك شرطيله تسليم اولنمش؛ و مدت حكومتده حمصى فوق العاده اعمار ايدوب، 373 تاريخنده دمشقى ضبطله، مصرده-كى ملوك فاطميه-دن عزيز باللهك تابعيته داخل اولمش ايسه ده، بعده اونكله دخى بوزيشوب، مصردن كوندريلن عسكرله ايتديكى محاربه-ده مغلوب اولمش؛ و دها بر طاقم فساداته مداخله ايتدكدن صكره، نهايت 381ده ابو المعالى سعد الدوله بن حمدانك اليه دوشوب، قتل اولنمشدر.

1-1333-2

بكر

بن امیه الضمری، بکر بن جبلة الکلبی، بکر بن حارث انصاری، بکر بن حبیب حنقی، بکر بن شداخ لیثی، بکر بن عبد الله انصاری و بکر بن مبشر انصاری صحابه-دن اولوب، بونلرندن بکر بن شداخ حضرت فخر کائنات (صلعم) افندمک خدمتده بولنمشدر.

2-1333-2

بکر، بنی -* -

و بنی تغلب وائل قبائلندن ایکی بیوک قبیله-در.

3-1333-2

بکر آباد

جرجان شهرینک قارشیسنده یعنی نهرک او بر یاقه-سنده واقع بر قصبه ایدی، که (بکر اوی) نسبتیله معروف بعض مشاهیر علمانک مسقط رأسی بولنمشدر.

4-1333-2

بکر پاشا

سلطان مصطفی خان اولک زمان سلطنتنده بغدادده سو باشی ایکن، ثروت فوق العاده-سی قوتیله اکتساب ایتمش اولدیگی حکم و نفوذی بالاستعمال، معیتنده بولنان 12 بیگ عذب عسکر یله عصیان ایده-رک، بغداد والیسی یوسف پاشایی قتل، و باب عالیدن بغداد والیکنی طلب ایتمش ایدی. دیاربکر والیسی حافظ پاشا بو شقینک تنکیلنه سردار تعیین اولنه-رق، بغدادک اوزرینه عسکر سوق ایتمکله، واقع اولان محاربه-لرده بکر مغلوب اولمش ایسه ده، ایران دولته دخالت ایتمکندن، محاربه-نک دوامی دولتین بیننده اعلان حربی موجب اوله-جغدندن، حافظ پاشا صاحب ترجمه-نک بغداد والیکنه نصبی موافق مصلحت کورمکله، باب عالیدن وزارت رتبه-سیله برابر والیگ فرمانی ارسال اولنمشیدی. بو وقوعات سلطان مراد خان رابعک جلوسلری صره-لرنده جریان ایتمشدر. ایران شاهی بکر پاشانک کنديسنه دخالت و عرض تابعیت ایتمش ایکن، بو وجهله نکولنه دلکیر اوله-رق، فرصت انتظارنده اولدیگی حالده، بکر پاشانک اوغلی محمد بک پرینک علیهنده حکومت ایرانیه ایله مخابرات خفیه-یه کیریشمکله، 1033 تاریخنده ایران عسکری حدودی بالتجاوز، بکر پاشانک ایستدیگی امداد کوندریله-مدیکندن، بغداد سهولتله عساکر ایرانیه-نک ید ضبطنه کچمش؛ و بتون اهالی سنیه اشکنجه آلتنده قتل اولنه-رق، بکر پاشا دخی نیجه اشکنجه-لره دوچار اولدقندن صکره، نفته باتیریلوب طوتیشدیرلدقندن صکره دجه-یه القا اولنمش بر فایغه ارکاب ایدیله-رک، اتلاف اولنمشدر. خائن اوغلی ایسه پدیرینک بو حالنی سیر ایتمکدن صکره، کنديسی دخی خراسانه نفی و اوراده قتل ایدلمشدر. بغداد شهری ایرانیلرک النده چوق قالمیوب، 1048ده مشار الیه سلطان مراد خان رابع طرفندن استخلاص اولنمشدر.

5-1333-2

بکر پاشا

سلطان عثمان ثالث و سلطان مصطفی خان ثالث دوری رجالندن اولوب، کنجکنده کمانکشلکده و بینجیلکده-کی مهارتیه کسب شهرت، و بو مهارتی، بر هیئت سفارت معیتنده و یانه-ده بولندیگی حالده، ایمپراطور آلتنجی شارلک حضورنده دخی ابراز ایتمشیدی. بعده رئیس الکتاب طاؤقجی مصطفی افندی-یه داماد اولمغله، مومی الیهن کنديسنه کلیتلی بر میراث انتقال ایتمشیدی. راغب پاشانک زمان صدارتنده بر آراق رئیس الکتاب و کتخدا اولوب، بعده رتبه وزارتله حلب والیکنه و مؤخرأ مصره نصب اولنمشیدی. 1175ده مصرده وفات ایتمشدر.

6-1333-2

بکر پاشا

سلطان محمود خان اول دوری و زراسندن اولوب، جده و الیسی بولنمش؛ و صفیه سلطان کنديسنه تزویج ایدیلهرک، مصاهرت حضرت پادشاهییه نائل اولمش ایدی.

7-1333-2

بُکرش

1#

رومانیانک پایتختی و اسکی افلاق بکلکنک مرکزی اولان بر شهر اولوب، افلاق و سطلرنده و طونه-یه منصب اولان %آردیش\$ نهرینه تابع %دیمبویچه\$ چایی اوزرنده اوله-رق، "42' 26' 44° عرض شمالی ایله "12' 46' 23° طول شرقیده واقعدر. بیوک و کوزل بر شهر اولوب، قسماً دوز اووه-ده و قسماً تپه-لرک اوزرنده مؤسدر. 225000 اهالیسی، قراله مخصوص کوزل بر سرایی، بعض اسکی بویار خاندانلرینه مخصوص بیوک قوناقلری، متعدد مصنع کلیسلری، کوزل تیاتروسی، دار الفنونی، طب، زراعت و سائره-یه مخصوص مکاتب عالییه-سی و متعدد مکاتب اعدادیه و رشديه و ابتدائیه-سی، کتبخانه-سی، موزه-سی، طوب و اسلحه سائره اعمالنه مخصوص فابریقه-لری، ضربخانه-سی و متعدد کوزل باغچه-لری واردر. هواسی یازین پک صیجاق و قیشین پک صوئوق اولوب، وز و چاموری دخی چوقدر. ایچندن آقان نهر دخی بعض بطاقلر تشکیل، و یازین صویی چکلدیکنده، بر تعفن نشر ایندیکندن، هواسی او قدر صاغلام دکلسه ده، تنظیفاته رعایتله تطهیرینه چالیشلمقده اولدیغندن، هواسی دخی کوندن کونه تصحیح اولنمقده-در. بر طرفدن آوستریایه، بر طرفدن روسیه-یه و بر طرفدن دخی طونه و قره دکیزه دمیر یول خطرلیله مربوط اولمغله، تجارتي خیلی ایشلکدر. اون بشنجی قرن میلادیده بکرش بر کوی اولوب، صکره تدریجاً بیومکله، 1698ده قسطنطین بسارابه طرفندن پایتخت اتخاذ اولنمش؛ و او وقتدن بری افلاق مرکزی عد اولنه-رق، افلاق ایله بغدادنک توحیدنده بتون رومانیانک مرکز اداره-سی و بعده پایتختی اولمشدر.

1-1334-2

بکرل

1#

فرانسه-نک مشاهیر طبیعیونندن اولوب، 1788ده %ساتیلون سورلوانغ\$ده طوغمش، و 1877ده وفات ایتمشدر. فنون طبیعییه-یه و علی الخصوص الکتریک بحثنه دائر بعض کشفیاته موفق اولوب، فنون مذکوره-یه متعلق بر چوق کتابلر یازمش؛ و فنون آقادمیاسی اعضالغنه قبول اولنمشیدی.

2-1334-2

بکری، ابو عبید الله بن عبد العزیز

اندلس مشاهیر علماسندن و اعیاننده اولوب، مرسیه-ده تولد و نشأت ایتمشدر. علم طیده و علی الخصوص ادویه مفرده و نباتاتده ید طولی صاحبی اولوب، اندلسک نباتاتنه دائر ((کتاب اعیان النبات و الشجریات الاندلسیه)) عنوانیله بر اثر معتبری واردر.

3-1334-2

بکری

اندلس مشاهیر جغرافیونندن اولوب، بشنجی قرن هجری واسطنده غرناطه-ده نشأت ایتمش؛ و اسپانیا ایله آفریقای شمالی-یی کزوب، بو یرلرک احوال جغرافییه-سی حقتده پک محققانه بر کتاب یازمشدر، که آوروپالیلر عننده پک مقبول و معتبر اولوب، اکثر السنه-یه ترجمه و متن عربیسی دخی طبع و نشر اولنمشدر.

4-1334-2

بکس

1#

مجارستانده همنامی اولان ایالتنده و مرکز ایالت اولان %جیوله\$ شهرینک 16 کیلومتره شمال غربیسنده بر شهر اولوب، 22500 اهالیسی وارد. *- بکس ایالتی بهار، آراد، قساناد، قسونغراد، هوش و بیوک قومانیه ایالتلری آره-سنده واقع اولوب، 210000 اهالیسی وارد.

5-1334-2

بکشهری

قونیه ولایت و سنجاغنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، قونیه-نک 65 کیلومتره غرب جنوبیسنده، همنامی اولان کولک شرق جنوبی کنارنده و مذکور کوله دوکیلن ینه همنامی اولان بر نهرک ایکی طرفنده واقعدر. جمله-سی مسلم اولمق اوزره 2000 قدر اهالیسی، 3 جامعی، 7 مسجدی، 4 مدرسه-سی، 1 رشدییه و 2 صبیان مکتبی، 3 خانی و نهر مذکور اوزرنده بعض محللری خراب سکز اون کوزلی بر کوپریسی وارد. %ایسورییا\$ شهر قدیمک محلنده واقع اولدیغی مظنوندر. *- بکشهری قضاسی قونیه سنجاغنک جهت غربیه-سنده واقع اولوب، قیر ایلی ناحیه-سیله برابر 74 قریه-دن مرکب و 35000 اهالی-یی جامعدر. اراضیسی منبت و محصولدار اولوب، محصولاتی حبوبات متنوعه ایله آفیون و میوه و سبزه-لرک انواعندن عبارتدر. حیواناتی و علی الخصوص کولک کنارلرنده مانده-لری پک چوقدر. قصاده هفته-ده بر کره بازار قوریلور.

6-1334-2

بکشهری چایی

قونیه ولایت و سنجاغنده بر نهردر، که لوای مذکورک غرب جهتنده واقع همنامی اولان کولک آباغی مثابه-سنده اولوب، مذکور کولک جنوب شرقی گوشه-سندن بدأ ایله، بکشهری قصبه-سنک ایچنده کچدکن صکره، جنوب شرقی-یه طوغری جریانله، تقریباً 60 کیلومتره-لک مسافه قطع ایندکدن صکره، صوغله و نام دیکرله قره ویران کولنه دوکیلور. جریاننده بر چوق دکرمنلر چویر یورسه ده، کولک صویی چکلدیکنده قورومق درجه سنه-کلیر.

7-1334-2

بکشهری کولی

قونیه ولایت و سنجاغنه تابع همنامی اولان قصاده بیوجک بر کول اولوب، جنوب شرقیدن شمالی غربی-یه طوغری اولان طولی 60 و عرض وسطیسی 15 کیلومتره-در. ایچنده بر قاچ آطه بولنوب، هوالری آغیر اولمق جهتیله مسکون دکلرسه ده، پک چوق مانده و سائر حیواناته مرعی اتخاذ اولنورلر. کولک ایچنده بر قاچ نوع بالیق بولنوب، کلینتله صید اولندیغی کبی، دریسندن کورک اعمال اولنور بر نوع صو قوشی دخی وارد. بو کوله شمال و غرب و شرقدن بر قاچ چای دوکیلوب، فضلّه میاهی آباغی حکمنده اولان بکشهری چایی واسطه-سیله جنوبه طوغری آقوب، صوغله

1-1335-2

بکقوز

استانبول بوغازینک آناتولی ساحلنده بر قریه اولوب، استانبولک 15 کیلومتره شمال شرقیسنده، بر قویک ایچنده و یکی کویک قارشیسینده واقعدر. متعدد یالی و کوشکلریله خیلی کویلی خانه-لرینی جامع اولوب، مسیره اتخاذ

اولنور اوزون بر چاپیری و چاپیرك یانندن جریان ایدر بر دره-سی، بر قصر همایونی، بر عسکری دباغخانه-سی و قشله-سی واردر. شهر امانتنه ملحق بر قضاتك مركزیدر.

2-1335-2

بكلربکی

استانبول بوغازینك آناتولی ساحلنده و قوز غنچق ایله چنكل کویی آرہ-سندہ بیوک بر قریه اولوب، اسکدار متصرفلغنه و طقوزنجی دائره بلدیہ-یہ ملحقدر. ساحل بوینجہ کوزل یالیلری و چاملیجہ تپہ-لرینہ طوغری بر سطح مائل تشکیل ایدن طاغ اتکنده متعدد کوشکلری اولوب، ساحلده غایت مزین بر سرای همایونی، ایکی منارہ-لی کوزل بر جامع شریفی، عسکری خستہ-خانہ-سی و رشدیہ مکتبی واردر. اهالیسی کاملاً اسلامدر. هواسی صاعلام و سریندر. *- بکلربکی جامع شریفی 1192 تاریخنده سلطان عبد الحمید خان اول طرفندن تأسیس بیوریلہ-رق، جوارنده بر عمارتخانہ، بر مدرسہ، بر مکتب، بر کتبخانہ، بر تربہ و ایکی چشمہ-سی دخی واردر.

3-1335-2

بکلك درہ-سی

ادرنه و لایتنك کلیبولی سنجاغنه تابع کشان قضااسنده بر کوچك نهر اولوب، شرقدن غربہ جریانله لیمان کولی دینلن بر بطاقلق تشکیل ایدیور.

4-1335-2

بکہ

مکہ مکرمہ-نك بر اسمی اولوب، روایتہ کورہ بو اسم شهرک وسطنه و حرم شریفہ مخصوص ایدی.

5-1335-2

بلا

1#

بو اسمله مجارستانده درت حکمدار کلمشدر. برنجیسی 1061 تاریخ میلادیسنده 1063 تاریخنه-دک ایکی سنہ حکم سورمش، و مملکتنه یکی ادخال اولنمش اولان خریستیانلغک نشر و تقویہ-سنہ چالیشمشدر. *- ایکنجیسی، کنج ایکن، عمیجہ-سی (قولومان) طرفندن کوزلرینہ میل چکلمش اولمغله، کور اولدیغی حالده، 1131ده تختہ اجلاس اولنمش؛ و 10 سنہ سورن مدت حکومتی عیش و عشرتله کچیروب، 1141ده وفات ایتمشدر. *- اوچنجیسی، 1173ده جلوس ایدوب، 1186 تاریخنه-دک کمال عدل و حقانیتله حکومت سورمشدر. فرانسه قرالی فلیب اوکوسنک همشیره-سنی تزوج ایتمشیدی. *- دردنجیسی 1235 تاریخنده پیری ایکنجی آندریایه خلف اولوب، متعاقباً مجارستان تاتارلر طرفندن ضیبط اولنمغله، کندیسی دالماچیایه قاچمش؛ و 1244ده روس شوالیہ-لری طرفندن تختنه اعاده اولنہ-رق، 1270 تاریخنه-دک حکومت سورمش؛ و تاتارلرک هدم ایتمش اولدقلری کلیسالری تعمیرله اوغراشمشدر.

6-1335-2

بلاد البستان

یمن و لایتنك صنعا سنجاق و قضااسنده و صنعانك جهت غربیہ-سندہ بر ناحیہ اولوب، 13 قریہ-دن مرکبدر.

7-1335-2

بلاد الروس

یمن ولایتنک صنعا سنجاق و قضااسنده و صنعانک جهت جنوبیه-سندھ بر ناحیه اولوب، 20 قریه-دن مرکبدر.

8-1335-2

بلاساغون

سیخون نهرینک اوتہ-سندھ و کاشغر جهتندھ واقع خطہ-یہ جغرافیون غرب طرفدن ویریلن اسمدر. بو خطہ-دن (بلاساغونی) نسبتیله معروف بر چوق علما و سائر مشاہیر ظہور ایتمشدر.

9-1335-2

بلاسیپور

هندستانک قسم شمالیسنده و دهلینک 290 کیلومتره شمالنده بر قصبه اولوب، 17000 اہالیسی واردر. %چانیسکر خطہ-سنک مرکزی اولوب، مقدا بر حکومت مستقلہ-نک پایتختی ایکن، 1822ده انکلیزلر طرفندن ضبط اولنہ-رق، سنجاق مرکزی اتخاذ اولنمشدر.

10-1335-2

بلاستره برونی

1#

ادرنه ولایتنک کوملجنه سناغنه تابع یکجه قضااسی ساحلنده و قره آغاج کورفزینک غرب طرفنده بر بروندر.

11-1335-2

بلاط

خداوندکار ولایتنک قرہ-سی سنجاق و قضااسنه تابع ناحیه مرکزی بر کوچک قصبه اولوب، بالیکسزینک 75 کیلومتره شرقنده واقعدر. موقعی لطیف و باغ و باغچه-لری چوق اولوب، میاه جاریہ-سی دخی چوق اولمغله، جوارنده 18 دکرمن واردر. بو قصبہ-ده قهوه دکرمنلری اعمال اولنور.

*- بلاط ناحیه-سی مرکزین بشقه 39 قریه-دن عبارت اولوب، قسم اعظمی مسلم اولمق اوزره، 8600 اہالیسی واردر. درون ناحیه-ده 5 جامع و مسجد، 3 مدرسہ، 3 مکتب ابتدائی، 1 کلیسا، 66 دکان، 3 خان و 1 حمام موجوددر. اراضیسی منبت و محصولدار اولوب، حبوبات و فواکه متنوعه ایله آفیون و سائرہ حاصل اولور.

1-1336-2

بلاط

آیدین ولایت و سناغنک سوکه قضااسنده بر کوچک قصبه اولوب، بیوک مندرس ایرماغنک ساحل یسارنده یعنی جنوبنده و بر کولک منتهای غربنده اولہ-رق، سوکه-نک 28 کیلومتره جنوب غربیسنده و مذکور ایرماغنک منصبندن 20 کیلومتره یوقاریده واقعدر. اطرافنده پک چوق خرابہ-لر و آثار عتیقه بولنمغله، ازمنہ قدیمہ-ده معموریتیلہ مشہور اولان %میلت\$ ویاخود %میلتوس\$ شہرینک محلندھ واقع اولدیغی ملحوظدر. اسمنک دخی شہر مذکورک اسمندن محرف اولدیغی آکلاشیلپور. بو قصبہ مقدا ناحیه مرکزی ایدی.

2-1336-2

بلاط

استانبولده كاغذخانه قویی ایچنده ساحل بحرده بر بیوک محله اولوب، فنار ایله ایوانسرای آره-سنده واقعدر. باشلیجه یهودیلرله مسکون اولوب، سوقاقلری پک پیس و هواسی آغیردر. فتحدن اول بو محله حرب اسپرلرینک حبس و اقامتنه مخصوص بولنمغله، روملرله واقع محاربه-لرده اسپر دوشمش بعض شعرای عربک اشعارنده ذکر کی کچیور.

3-1336-2

بلاط

حلب و لایتنده مرعش ایله آنطاکیه آره-سنده اسکی بر شهر ایدی، که چوقدن خراب اولوب، باب قضاسی داخلنده ویرانه-لری کورلمکده-در. -* - سوریه-ده بو اسمله بر چوق قریه-لر دخی بولنوب، اک مشهورلری دمشق شامدن بر بچق ساعتلق مسافه-ده بولنایدیر، که وقتیلله بر چوق علمانک مسقط رأسی بولنمشدر. -* - مدینه منوره-ده دخی مسجد رسول الله (صلعم) ایله سوق المدینه آره-سنده بو اسمله بر محل وار ایدی.

4-1336-2

بلاط، یاخود بلاط عوسجه

اندلسک % شنتبرییه \$ خطه-سنده یعنی اسپانیانک استرمادوره جهتنده مستحکم بر قصبه ایدی. الیوم خرابدر.

5-1336-2

بلاطه

فلسطینده نابلس قرینده بر قریه اولوب، حضرت مدفون بولندیغی مرویدر.

6-1336-2

بلاق

صعید مصر ایله نوبه آره-سنده بر قصبه اولوب، نیلک اورتته-سنده واقع بر کوچک آطه اوزرنده-در. جغرافیون عربک تعریفاتنه کوره، وقتیلله مستحکم و تجارتکاه بر شهر ایدی.

7-1336-2

بلاقبورن

1#

انکتره-نک % لاتقاستر \$ قونتلغنده و لوندره-نک 37 کیلومتره جنوب شرقیسنده اوله-رق، % درونت \$ نهری اوزرنده واقع بر شهر اولوب، 112574 اهالیسی و بیوک پاتیسقه و سائر پاموقدن منسوجات فابریقه-لری وارددر.

8-1336-2

بلاق ریور

یعنی ((قر چای)). بو اسمله آمریقای شمالیده بر قاچ نهر بولنوب، اک بیوکی ممالک مجتمعه-نک %میسوری \$ جمهوریتنده %یفرسون \$ شهرینک جنوبنده واقع %اوزارق \$ طاغرندن نبعانله، 380 کیلومتره-لک جریاندن صکره، %ویتته ریور \$ یعنی ((آق چای)) نهرینه دوکیلور.

9-1336-2

بلال

بن حارث مزنی. صحابه-دن اولوب، هجرتک یشنجی سنه-سی مزینه قبیله-سیله نزد حضرت پیغمبری-یه کله-رک، شرف اسلامه مشرف اولمش؛ و فتح مکه-ده مزینه سناغنی حامل بولنمشیدی. بعده بصره-ده ساکن اولوب، بعض احادیث شریفه نقل ایتمش؛ و 60 تاریخنده 80 یاشنده وفات ایتمشدر. *- (بلال بن مالک مزنی) و (بلال بن یحیی) دخی صحابه-دندر. *- حضرت عمرک عمان والیلکنه نصب ایتمش اولدیغی دیگر بر بلال دخی واردر.

10-1336-2

بلال حبشی، ابو عبد الله یاخود ابو عبد الکریم ویا ابو عمرو بن رباح

صحابه-دن اولوب، حضرت رسول الله (صلعم) افندمزک مؤذنی ایدی. والده-سنگ اسمی حمامه-در. اصلنده کوله اولوب، اک اول اسلامه کلنلردن بولنمغله، افندیسی امیه بن خلف طرفندن اذا و جفا کوردیکندن، حضرت ابا بکر صدیق (رضه) طرفندن ترحمأ اشترا و اعتاق اولنمشیدی. اک اول اذان اوقویان بو ذات اولوب، حضر و سفرده مؤذنلک ایدردی. حضرت فخر کائنات (صلعم) افندمز کندیسنی ابو عبیده بن جراحله آخرت قرداشی ایتمشلردی. کافه غزواتده معیت حضرت بولنوب صکره، و بر روایتده حضرت ابا بکرک رحلتنی متعاقب جهاد طریقله شامه کیده-رک، بقیه عمرینی اوراده کچیرمش؛ و بر چوق احادیث شریفه نقل ایتمش؛ و اقوای روایاته کوره هجرت نبویه-نک 20 تاریخنده شامده ارتحال ایدوب، باب الصغیره دفن اولنمشدر. سسی غایت کوزل و مؤثر اولوب، اذان اوقودیغنده، آغلامیان قالمزمش. حضرت عمر (رضه)-ک شامه دخولنده اذان اوقویوب، مجاهدین اسلامی آغلاتمش اولدیغی کبی، بعده دخی مدینه منوره \$-یی زیارتنده، حضرت حسنینک ابرامیله بر صباح اذان اوقومغله، بتون مدینه منوره خلقی حضرت پیغمبرک مؤذنلک اذانی ایشیتمک اوزره، اولرندن طیشاری چیقوب، تأثرلرندن سرشکه مستغرق اولمشلردی.

1-1337-2

بلامی

1#

انکلتره-نک اک مشهور شاعره-لرندن اولوب، لورد (تیر اولی)ک نامشروع قیزی ایدی. 1731ده لوندرده-ده طوغوب، 1878ده وفات ایتمشدر. یازیغی هائله-لر باتروده عمومک مظهر تحسینی اولدیغی کبی، نشر ایتمش اولدیغی بر طاقم خاطره-لر دخی رغبت عمومی-یه مظهر اولمشدر.

2-1337-2

بلانشه

1#

قشتاله حکمداری طقوزنجی آفوننسک قیزی اولوب، فرانسه قرالی سکرنجی لویی-یه وارمش؛ و اوغلی سنت لوینک صبلوتنده 1226دن 1236 تاریخ میلادیسنه اک 10 سنه نائیه حکومت اولوب، کمال عقل و تدبیرله فرانسه-یی اداره ایتدیگی کبی، اوغلنک اهل صلیبیه .دسه سفرنده دخی وکالت ایتمشیدی. حسن و جمالیله دخی مشهوره-در.

3-1337-2

بلانق

1#

فرانسه-نك % ايندره \$ ايلتنده، % شاتورو \$ نك 59 كيلومتره جنوب غربيسنده و % قروزه \$ نهري اوزرنده قضا مركزي بر صبه اولوب، 6122 اهالي سي و جوارنده دميرخانه-لري واردر.

4-1337-2

بلانكي

1#

فرانسه-نك اك مشهور علم ثروت علماسندن اولوب، 1798 تاريخ ميلاديسنده % نيبسه \$-ده طوغمش، و فن مذكوره بر چوق كتابلر و موقوت رساله-لر يازدقندن صكره، 185 ده وفات ايتمشدر.

5-1337-2

بل ايسل

1#

يعني ((كوزل آطه)) فرانسه-نك ساحل غربي سي قارشيسنده و % كيبرون \$ برونك 12 كيلومتره جنوب غربيسنده بر آطه اولوب، طولی 16 و عرضی 8 كيلومتره-در. 11000 اهالي سي و كلينتي ساردليه باليقلري واردر. قصبه-سي % پاله \$ اولوب، پولتيقه متهملرينه منفا اتخاذا اولنور.

6-1337-2

بلبد

برقه ايله طرابلس غرب آره-سنده بر قصبه اولوب، روسای خوارجدن ابو الخطاب بن اشعت اباضينك بونده قتل ايدلمش اولديغي ياقوت حموی ايدبور.

7-1337-2

بلبل

علم و فضليله مشهوره شاملی بر خاتون اولوب، (ست العلماء) دينمكله معروفه-در. [بو اسمله مراجعت بيوريله.]

8-1337-2

بلبله

دولت عباسيه زماننده يتيشن مشاهير مغنياتدن اولوب، جميله-نك معاصره-سي ایدی.

9-1337-2

بلبيس

مصر سفلاده، قاهره-نك 48 كيلومتره شمال شرقيسنده و نيلك %بحر ابى منجا\$ قولنك ساحل يمينده بر قصبه اولوب، 5000 اهاليسى وارد. اسكى بر شهر اولوب، اسم قديمى %رامسس\$در. هجرتك 18 ويا 19 تاريخنده عمرو بن عاص طرفندن فتح اولنوب، اوانل دور اسلامده دخى خيلى اهميتى حائز بولنمشدر.

10-1337-2

بلت

1#

دانيمارقه دولتنى تشكيل ايدن آطه-لر آره-سنده و بالطيق دكيزينك آغزنده ايكي بوغاز اولوب، برى %بيوك بلت\$ و ديكرى %كوچك بلت\$ دينلير. بيوك بلت %فيونيه\$ ايله %سئلاند\$ آطه-لرى آره-سنده و كوچك بلت مذكور %فيونيه\$ آطه-سيله %يوتلاند\$ شبه جزيره-سى بيننده واقعدر.

11-1337-2

بلج

جاهليته عربلرك عبادت ايندكلرى صنملرك بريدر.

12-1337-2

بلج

1#

آروپا نك اقوام قديمه-سندن اولوب، غاليانك غرب شمالى جهتلرنده ساكن ايديلر. بونلرك اسكى كلترلره قرابت جنسيه-لرى وار ايديسه ده، كرك لسان و كرك اخلاقجه كلترلر دن خيلى فرقلى ايديلر؛ و آروپايه كلترلر دن صكره كلمشلردى. بلجيقه اسمى دخى بو قومك اسمنه نسبتله اولوب، خطه مذكور-يه (غاليا بلجيقه) يعنى ((بلجرك (غالياسى)) ديرلردى، و مرور زمانله (غاليا) كلمه-سى حذف اولنهرق، يالكز %بلجيقه\$ دينلمشدر.

1-1338-2

بلجويوزو

1#

ايتاليانك %لومبارديا\$ خطه-سنده و %پاويه-\$ نك 16 كيلومتره شرقنده واقع بر قصبه اولوب، 4000 اهاليسى وارد. *- ينه بو اسمله معروف بر خاندانك وطنيدر، كه بو خاندانه منسوب بر چوق مشاهير ظهور ايدوب، از جمله 1871ده وفات ايدن (پرنسس بلجويوزو) اسمنده بر قادين مسائل دينيه و سياسيه-ده-كى حریت افكاريله و يازديغى آثارك متانتيله شهرت بولمشدر. ممالك شرقيه-يه دخى سياحت ايدوب، بر آناتولى و سوريه سياحتنامه-سى و ممالك عثمانيه-نك احوالنه دائر ديكر كتاب يازمشدر.

2-1338-2

بلجيقه

1#

آروپانك ممالك غربيه-سندن بر مملكت اولوب، دول صغيره-دن بريدر. موقعى، حدود و مساحه-سى. *- بلجيقه فرانسه ايله آلمانيا و فلمنك آره-سنده و بحر شمالى ساحلنده مثلث الشكل بر مملكت اولوب، غرب جنوبى جهتلر دن و جنوباً فرانسه ايله، شرقاً لوكسنبورغ بيوك دوقه-لغيله و پروسيه-نك رين ايلتيله، شمالاً فلمنكله، شمال غربى جهتلر دن دخى بحر شمالى ايله محدود و محاطدر. 49° 30'

ایله 51° 30' عرض شمالی 12° 0' ایله 3° 48' طول شرقی آر-سندده متمد اولوب، مساحه سطحیه-سی 29455 متره مربع کیلومتره-در.

شکل طبیعی، جبال و انهاری. - * بلجیقه-نك شمال غربی قسمی دوز و آلق اولوب، بو قسمی تشکیل ایدن اووه-لرک بعضلری قورو و بعضلری رطوبتلی و بطاقتدر. عمومیت اوزره اووه-لرینک طوبراگی اراضی مترسبه-دن اولمغله، خیلی منیت و محصولداردر. شرق جنوبی قسمی ایسه بر طاقم تپه-لری حاوی اولوب، بونلرک ارتفاع وسطیسی 300 ایله 400 متره آر-سندده-در، و بتون بلجیق-نك اک مرتفع نقطه-سی اولان %باران میشل\$ تپه-سنگ 680 متره ارتفاعی واردر. بلجیقه-نك طاغلق و دها طوغریسی تپه-لك جهتی %آردنه\$ خطه قدیمه-سنگ بر قسمندن عبارتدر. بلجیقه ایکی بیوک حوضه-یه منقسم اولوب، شرق جنوبی جهتنده اولان طاغلق قسمی %موزه\$ و قسم دیکری %اسقو\$ ایرماغنک حوضه-سی داخلنده-در. بو ایکی ایرماق فرانسه-دن کلوب، بلجیقه اراضیسی بر یانندن بر یانه **بب** ایندکدن صکره، ایکیسی ده فلمنکه داخل اولورلر. موزه ایرماغنه بلجیقه طوبراغنده صولدن ینه فرانسه-دن کلن %سایره\$ نهریله بر قاچ کوچک چای، و صاغدن %لسه\$، اورته، و سدره و سائر نهرلری دوکیلیور. اسقو ایرماغنه ایسه صولدن ینه فرانسه-دن کلن %لیسه\$ و صاغدن %دندره\$ و %سنه\$ نهرلری دوکیلیور، که بونلرک هر بری بر قاچ چایک صولرینی جمع و بلع ایدر. بلجیقه ساحلندن بحر شمالی-یه دوکیلن نهرلری ایسه بر ایکی کوچک چایدن عبارتدر. بلجیقه-نك انهاری چوق اولوب، بینلرنده متعدد قنالر دخی کشاد اولنمشدر. ذکره شایان هیچ بر کولی یوقدر. اقلیم و هواسی. - * بلجیقه-نك هواسی عرضنه نسبة معتدل اولوب، آردنه جهتی دها صونوق و شمال غربی قسمی دها رطوبتلیدر. هله ساحله قریب اولان محللرنده هوا همان دایما بلوطیدر، و چوق یاغموور یاغار. یازین حرارت سانتیغراد اوله-رق 30 درجه-یی کچمدیکی کبی، قیشین دخی صفردن آشاغی 8 درجه-یی تجاوز ایتمز.

محصولات و حیوانات و منابع ثروتی. - * بلجیقه-نك طاغلق اولان %آردنه\$ خطه-سیله شور-زار اولان بعض محللرندن ماعداسی یعنی نصفندن زیاده-سنگ طوبراگی پک منیت و محصولدار اولوب، فن زراعت دخی فوق العاده ترقی ایتمش اولدیغندن، کلیتلی بغدای، آریه، چاودار، بولاف و سائر حبوباتله سیزه-لرک انواعی حاصل اولدیغی کبی، پویراز روزکارندن محافظه-لی و لدوسه ناظر اولان بعض محللرنده اوزوم و سائر میوه-لر دخی بیتیشر. چایر و مرعالری دخی چوق اولمغله، ات و سولرندن استفاده اولنور حیواناتی کثرتلیدر. آتلی پک قوتلی بر جنسه منسوبدر. آردنه جهتنده اورمانلری چوق اولوب، ابنیه و سفانن اعمالنه یارار خیلی کر استه قطع اولنور. حیوانات صیدیه-سی دخی چوقدر. کمور معدنلری کلیتلی اولدیغی کبی، دمیر، کورکورد، باقر، قورشون و سائر معدنلرله آچی، مرمر، یاپی طاشلری، آردواز و سائره اوجاقلری دخی واردر. اهالیسی، جنسیت و لسان و مذهبلری. - * بلجیقه-نك اهالیسی 1886 تاریخنده اجرا اولنان تحریره کوره 5909975 کشی اولوب، او وقتدن بری مرور ایدن درت سنه ظرفنده 6 ملیونی خیلی تجاوز ایتمش اوله-جغی آکلاشیلور. مملکتک کوچکلکنه نسبة اهالیسنک مقداری پک زیاده اولوب، بهر مربع کیلومتره باشنه 200 کشی دوشور؛ حالبوکه بلجیقه-نك شرق جنوبی قسمنده بهر مربع کیلومتره باشنده آنجق 50 کشی دوشه-جک درجه-ده اهالی سیرک اولدیغندن، مملکتک اک زیاده مسکون اولان غرب شمالی قسمی آیریجه نظر اعتبار آله-جق اولورسه، اورالرده بر مربع کیلومتره باشنه 300 کشی دوشه-جکی آکلاشیلور. بناءً علیه بلجیقه بتون عالمک اک زیاده مسکون محلیدر.

بلجیقه لاتین ممالکله جرمان ممالکی آر-سندده-کی حدودده کائن اولمغله، اهالیسی بو ایکی جنسیتنه منقسم اولوب، بر مقداری (والون) تعبیر اولنان و فرانسه-نك جهت شمالیه-سندده سویلنن قبا فرانسزجه ایله مشابهتی اولان لسانله، و بر مقداری دخی آلمانیای شمال لساننک اقسامندن معدود اولان (فلاماند) لسانیه متکلمدر. والون یعنی فرانسز لسانیه متکلم اولان اهالی مقدار عمومینک نصفنه قریب اولوب، فلاماند لسانیه متکلم اولانلری دخی مجموع اهالینک نصفندن زیاده-جه-در. بو لسانلرک ایکیسیله ده متکلم بر مقدار اهالی بولندیغی کبی، خالص آلمانجه سویلر بر قاچ بیک کشی دخی واردر. اراضی اعتباریه تقسیم اولنه-جق اولسه، اهالیسی فرانسزجه سویلین بر بلجیقه-نك نصفندن زیاده ایسه ده، اهالیسی آز اولان جنوب شرقی قسمنه تصادف ایدیور. فلاماند لسانیه متکلم اولانلری ایسه پک مسکون اولان شمال و شمال غربی جهتلرنده بولنیورلر. فلاماندجه-نك فلمنک لسانندن همان هیچ فرقی اولمیوب، حتی لسانمزده مستعمل اولان %فلمنک\$ اسمی دخی (فلاماند) دن غلظدر. بو وجهله بلجیقه-نك هیچ بر طرفدن حدود طبیعی-سی اولدیغی کبی، اهالیسنک جنسیتی اعتباریه دخی آیریجه بر وجود تشکیل ایتمیوب، اسویچره کبی صرف سیاسی بر دولتدر؛ اهالیسنک جنسیتنه اعتبار اولنه-جق اولسه، بر قسمک فرانسه-یه و دیکر قسمنک فلمنکه عائد اولمسی لازم کلیر. فلاماند لساننی سویلنلرک کثرتیه برابر، بلجیقه-نك لسان عمومی و رسمیسی فرانسزجه اولوب، اک بیوک مکتبلرنده، دار الفنونلرنده، آقادیالرنده، تیاترولرنده و قرالک سراینده فرانسز لسانی استعمال اولنیور. اهالینک قسم کلیسی قوتلیک مذهبه تابع اولوب، یالکز 15000 قدر پروتستان و 3000 قدر یهودی واردر.

تقسیماتی. -*۔ بلجیقہ دولتی 9 ایالتہ منقسم اولوب، بونلرک مساحہ سطحیہ-لریلہ مقدار اہالی و مرکز لری بر

وجہ زیردر:

#

ایالت

مربع کیلومترہ

اہالی

مرکز

آنور

2832

652061

آنور

برایانت

3283

1074765

بروکسل

غربی فلاندرہ

3235

726242

بروثرہ

شرقی فلاندرہ

3000

930847

غاند

ہنو

3722

1034677

مون

لیژ

2895

718656

لیٹر

لیمبورغ

2412

220658

ہاسلت

لوکسنبورغ

4418

216289

آرلون

نامور

3660

335780

نامور

جمعاً بلجیقہ

29457

5909975

\$

بو ایالتلرک بهری وسعتنہ کورہ درت بش ویا زیادہ قضایہ و بہر قضا درت بش ناحیہ-یہ منقسم اولوب، ہر ناحیہ دخی اون اون بش دائرہ بلدیہ-دن مرکبدر۔

شهر و قصبه لری. -* - بلجیقه نك پایتختی بروكسل اولوب، 20000 دن زیاده اهالیسی اولان شهرلری بر وجه

زیردر:

#

بروكسل

380000

آنور

204498

غاند

145424

لیژ

137559

شربك

48835

مالین

48460

مولنبيك

46474

بروژه

46401

ورویه

46329

ایكسله

42019

سنت اژیل

39551

لوون

38374

تورنه

34580

سرنك

31052

سنت ژوزه

29348

قورتره

29307

آندرلخت

28369

نامور

28211

سنت نیقولاس

27215

بورکرهوت

26388

مون

25421

ژومه

22472

آلوست

22891

لایکن

22884

اوستنده

22602

شارلروی

20511

\$

اصول اداره-سی، مالیہ-سی، قوہ عسکریہ-سی۔ *- بلجیقہ-نک حکومتی قراللق اولوب، قرال عسکرینک دخی عمومی قوماندانیدر. 4 سنه مدتله انتخاب اولنور 138 اعضادن مرکب بر مجلس مبعوثانی و 8 سنه مدتله انتخاب اولنور 69 اعضادن مرکب بر مجلس اعیانی واردر. واردات و مصارف سنویہ-سی 320 ملیون فرانق یعنی 16 ملیون فرانسز لیراسی رادہ-لرنده-در. عساکر بریہ-سی وقت حضرده 48000 و وقت سفرده 115000 کشیدن عبارت اولوب، 19 آلائی پیاده، 8 آلائی سواری، 7 آلائی طویچیدن مرکبدر. 8929 سواری حیوانی و 204 صحرا طویی دخی واردر. عساکر ملیہ-سی دخی ایکی صنفدن عبارت اولوب، بری 27125 و دیکری 90000 کشیدن مرکبدر. بلجیقہ قرالی آفریقای وسطیہ-کی %قونغو\$ سربست حکومتک دخی حکمدار اعتباریسیدر.

معارف و صنایع و تجارتی۔ *- بلجیقہ-ده معارف اورته حالده اولوب، یقین وقتلره کلنجه-یہ قدر اھالینک همان نصفی اوقویوب یازمق بیلزلردی. چوچقلرک مکتبه کوندرلمسی مجبوریت تحتندہ دکل ایسه ده، هر بر دائرہ بلدیہ بر مکتب ابتدائی اداره-سنه مجبور اولوب، فقرا چوچقلرچون تحصیل مجاناً اولور. بیوجک قریہ-لرله کوچک قصبہ-لرده برر رشدیہ و شهر و قصبہ-لرک اکثرندہ اعدادیہ مکتبلیری بولنیور. درت دار الفنون دخی بولنوب، %غاند\$ده و %لیژ\$ده-کیلر حکومتک، لدونده-کی پسقوسک یہ اداره-سنده و بروکسلده-کی دخی سربستدر. بروکسلده بر فنون، بر صنایع نفیسه و بر طب آقامیاسیلہ بر رصدخانه و برده تاریخ طبیعی نمونہ-خانہ-سی واردر.

صنایع پک ایلری اولوب، اھالینک یالکز بر ربعی زراعتله و قصورینک قسم اعظمی صنایعله مشغولدرلر. بر طرفدن مملکتک دکیزه قریبی، بر طرفدن سیر سفاننه صالح بیوک نهرلرک کثرتی، دمیر یوللرینک چوقلغی و بلجیقہ-نک سربست بر مملکت اولوب دول معظمہ-نک تحت کفالتندہ بولنمسی بلجیقہ-ده صنایع و تجارتک فوق العاده ترقیسنی موجب اولمشدر. شهر و قصبہ-لری فابریقہ-لرله مملو اولوب، بز، پاتیسقه، شکر، مسکرات، توتون، بیرہ، طوتقال، اجزای کیمیویہ، باصمه، بخار ماکینہ-لری و اسلحه فابریقہ-لریله دوکمخانہ-لری، دمیر خانہ-لری، مطبعہ-لری و صحافخانہ-لری پک چوقدر. کمور معدنک کثرتی فابریقہ-لرک کثرتی موجب اولمغله برابر بر بیوک تجارتہ دخی مدار اولوب، منابع ثروت مملکتک باشلیجه-لرننددر. تجارت دخی او نسبتده ایشلک اولوب، باشلیجه اسکله-سی اولان %آنور\$-ه سنوی آلتی بییکن زیادہ سفانن آمد شد ایدرلر. سنوی ادخالاتی 2650000000 و اخراجاتی 2500000000 فرانق رادہ-لرنده-در. دمیر یول خطلری مملکتک ایچنده عادتاً صیق بر آغ تشکیل ایده-جک صورتده اولوب، 4500 کیلومتره طولنده-در. آنور شهرندن طوغریدن طوغری-یہ آمریکا و آفریقایہ و آروپانک اک بیوک اسکله-لرینہ

احوال تاریخیہ-سی۔ *- رومالیرک زماننده شمدی بلجیقہ دینلن یر ایله فرانسه-نک او جهتده-کی بعض محللرنده (بلج) اسمنده بر قوم ساکن بولنیوردی، که اقوای احتمالاته کوره (کلت)، و بر روایتده جرمان اقوامندن ایدی. بو قوم اورمانلرده و بطاقلقرده بارینه-رق، بر چوق وقت رومالیرہ مقاومت ایتدکن صکره، میلاددن 51 سنه اول قیصر طرفندن مغلوب اولوب، مملکتلری روما دولتنه ضم اولنمشیدی. بشنجی قرن میلادی-یہ قدر رومالیرک ننده قالدقن صکره، ظهور ایدن فرانقلرک جولناکاهی اولوب، فرانق دولتک بر ایالتی حکمنه کچمش، و بلجیقہ اسمی اونودیلوب، (سواسون) و (اوستراسیا) حکومت تابعہ-لری داخلنده قالمشیدی. او صرہ-ده بو مملکتہ خرتیانلق دخی دخول ایتمشیدی. طقوزنجی قرن میلادی-ده فرانقلرک قوتی زواله یوز طوتوب، نورماندلر دخی ایکیده برده هجوم ایتدکلرندن، بلجیقہ زادکانی بر طاقم درہ-بکلکری تشکیل ایتمشلردی. فرانسه قرالردن ایکنجی ژانک اوغلی (فلیپ هاردی)یی %بور غونیه\$ دوقه-لغنه نصب ایتمسی بلجیقہ-نک تاریخنه اساسلی بر تبدل ایراث ایدوب، بو مملکت فلمنکله برابر بور غونیه پرنسلکنه الحاق اولنمشیدی. 1477 تاریخ میلادی-سنده بور غونیه دوقه-لغنک وارثہ-سی ماریہ ایمپراطور اوچنجی فردریقک اوغلی ماقسیمیلیانہ وارمغله، بلجیقہ اوستریایہ التحاق ایده-رک، مرقوم ماقسیمیلیان آلمانیایمپراطوری اولدقده، بلجیقہ ایله فلمنکی اوغلی (فلیپ)ه ترک ایتمش؛ و بو ایسه اسپانیا قرال و قرالجه-سی فردیناند ایله ایزایله-نک قیزینی تزوج ایدوب، همشیرہ-سنی دخی بولنرک اوغلنه تزویج ایتدیکندن، بلجیقہ ایله فلمنک اسپانیایہ کچوب، او صرہ-ده بلجیقہ و فلمنک اھالیسی اسپانیا نک آمریقادہ و بحر محیط هندیده-کی مستملکاتیله اجرای تجارتہ باشلامشلردی. او صرہ-ده پروتستانلرله قتلولکلر آرہ-سنده-کی مذهب منازعہ-لری ظهور ایدوب، بلجیقہ ایله فلمنک بر خیلی وقت محاربات داخلیہ-یہ میدان اولمش، و اسپانیا عسکری دخی بو محارباته مداخله ایدوب، عصیان ایتمش اولان بلجیقہ-لیلری دفعاتله تنکیل ایلمش ایسه ده، نهایت 1609ده بونک استقلالنی و فلمنکله

بلجیقه-نك جمهوریتى تصدیقه مجبور اولمشدر. 11 سنه صكره بلجیقه فرانسه-نك ضبطنه كچوب، 1714ده
اوستريا اعاده اولمشدر، 1795ده فرانسه جمهوریتی طرفندن ضبط اولنه-رق، 9 ایالته تقسیم اولمشیدی.
1814 تاریخنده ویانه معاهده-سی بلجیقه ایله فلنکی بر قراللق صورتته قویوب، (اورانژناسو) خانداننه منسوب
(کویوم)ی قرال انتخاب ایتمشیدی. نهایت 1830ده بلجیقه فلنکنن آیریلوب، آیریجه بر قراللق تشکیل ایتمش؛ و
(صاقسه قوبورغ) خانداننه منسوب برنجی (لئوپولد) قرال انتخاب اولمشدر. 1839ده بلجیقه-نك استقلاللی
اوروپا دولی طرفندن تصدیق اولنمغله برابر، بو مملکتک بیطرفلغنه دخی قرار ویرلمشدر.

1-1341-2

بلجیوس

1#

اسکی غالیا سردارلرندن اولوب، میلاددن 279 سنه اول ماکدونیایه هجومه، اورانک حکمداری بولنان
بطلمیوس کراونوسی مغلوب و اسیر ایده-رک، قتل ایتمکدن صکره، مملکتته عودت ایتمشیدی.

2-1341-2

بلخ

آسیانک اک قدیم و اک مشهور شهرلرندن اولوب، اسکی یونانیلر عندنده %باقتره\$ اسمیله شهرت بولمشیدی؛ و
%باقتربانه\$ خطه-سنگ مرکزی عد اولنوردی. اسم قدیم اصلیبی %زریاسب\$ یاخود %زراسب\$ اولدیغی
دخی مرویدر. افغانستانک قسم شمالیبسنده، کابل ایله بخارا آره-سندده، جیخون مجراسنک 50 کیلومتره قدر
جنوبنده و بو ایرماغه منصب اولان %دهاز\$ نهری اوزرنده و واسع بر اووه-ده بولنه-رق، کابلک 500
کیلومتره شمال غربیبسنده و بخارانک 520 کیلومتره قدر شرق جنوبیبسنده، '45 36° عرض شمالی ایله 65°
طول شرقیده واقعدر. شمیدیکی حالده عادتاً بر قصبه اولوب، آنجق 10000 قدر اهالیسی و ایپک و سائره-یه
متعلق بر مقسدار تجارتی واردر. افغانستانه تابع بر خانلغک مرکزیدر. بو شهر کیومرث ویا کیکواس طرفندن
تأسیس اولنه-رق، کیانیانک پایتختی بولنمش؛ و علی الخصوص لهراسب و کشتاسب زمانلرنده کسب شهرت
ایدوب، بونلرک زماننده اوراده زردشت ظهور ایتمکله، دین مجوسک مرکزی حکمنه کچمش، و اک بیوک
آنشکده-لری حاوی بولنمشیدی. هجرت نبویه-نک 31 تاریخنده و حضرت عثمانک زمان خلافتنده عبد الله بن
عامر طرفندن **احنف**? بن فیسک یدیله فتح اولنه-رق، دور اسلامده دخی بیوک و مشهور بر شهر حالنده قالمش،
و مشاهیر علما و ادبادهن پک چوق ذوانک مسقط رأسی بولنمشدر. بر آره-لق آل سبکتکین دولتک پایتختی دخی
اولمشیدی. 617 تاریخنده چنکیز خان، و 771ده تیمورنک طرفندن ضبط و تخریب اولنمشیدی. اولجه بخارا
خانلغنه تابع ایکن، اخیراً افغانستانه التحاق ایتمشدر. اسکی شهر خرابه-لرینک محیط دائره-سی یدی ساعت
طولنده اولوب، پک چوق جوامع و مدارس و تربه-لر ویرانه-لرینی حاویدر. بر سوری و بر قلعه-سی دخی
واردر. اطرافنده باغ و باغچه-لری چوق اولوب، میوه-لری پک میذول و علی الخصوص قیصیلری مشهوردر.

3-1341-2

بلخ

خانلغی. افغانستانه تابع بر کوچک خانلق اولوب، افغانستانک منتهای شمالنده و هرات ایله بخارا خانقلری
آره-سندده واقعدر. شمالاً جیخون مجراسیله بخارا خانلغندن و جنوباً سلسله جبالنه نفس افغانستاندن یعنی کابل
خانلغندن آیرلمش اولدیغی حالده، غرب شمالی جهتندن %مرو\$ صحراسیله غرب جنوبی جهتندن هرات
خانلغیله، شرقاً دخی بدخستان خطه-سیله محدود و محاطدر. هندوکوه ایله لیرز آره-سندده ممتد اولان کوه بابا و
سائر جبالدن مرکب سلسله عظیمه-نک صیرتیله جیخون مجراسی آره-سندده ممتد اولمغله، قسم جنوبیبسی طاغلق
و قسم شمالیبسی اووه و قوملقدر. هواسی معتدل اولوب، اراضیبسی دخی خیلی منبیت اولمغله، حبوبات متنوعه
پرنج، توتون، پاموق و میوه-لرک انواعی حاصل اولور. شرق جهتنده خیلی اورمانلر دخی واردر. آتلی کوزل
و قوتلی بر جنسه منسوب اولوب، زراعتده دخی قوللانلیلر. دوه-لری و قویون و کچیلری دخی چوق اولوب،
علی الخصوص کوجبه حالنده یاشایان اهالینک سوریلری چوقدر. اهالیسی قسماً تاجیک و قسماً اوزبک اولوب،
فارسی و ترکی لسانریله متکلم و جمله-سی سنی المذهبدرلر. اهالیسنک مقداری حقدده روایتلر مختلف اولوب،

بعض سياحين 300000 راده-لرنده تخمين ايتدكلری حالده، بعضلری بر مليونه قدر چيقار مشلردر. بلخدن بشقه قهندز، خلم، جور و طالقان دخی بو خانلغك قصبه-لرننددر.

4-1341-2
بلد، ياخود بلط

موصلدن 7 فرسخ يوقاريده و دجله-نك كنارنده اسكى بر شهر ايدى، كه اسم فارسيسى %شهر آباد\$ اولوب، اليوم خرابه-لری %اسكى موصل\$ اسميله **چوقدر?** بو شهر دور اسلامده دخی خيلى وقت معمور اولوب، (بلدى) نسبتيله معروف بر چوق علما و ادبانك مسقط رأسى بولنمشدر. -* كرج قصبه-سييله ماوراء النهرده %نسف\$ بلده-سى دخی %بلد\$ اسميله-ده معروفدرلر.

1-1342-2
بلد الجريد

تونسك جنوب غربى جهتنده و جزاير حدودنده اوله-رق %شط الجريد\$ كولنك جهت شماليه-سنده واقع بر خطه اولوب، قوملق بر صحرادن عبارتدر؛ و يالكز واح حالنده اوله-رق بعض معموره-لری و خرما محصولاتى وارددر. اوروپاليلر بو اسمى بعضاً تونس و جزايرك جنوبنده-كى صحراى كبيرك بيوك بر قسمنه دخى اطلاق ايدرلر.

2-1342-2
بلد الحرام

مكه مكرمه-نك اسملرننددر. ((مكه)) ماده-سنه مراجعت.]

3-1342-2
بلد الوليد

اسپانيانك شمال غربى جهتنده و %ليون\$ خطه-سنده واقع والادوليد #1 شهرينك اسم اصلئ غربيسى اولوب، ملوك امويه-دن (وليد)ك اسمنه نسبتيله تسميه اولنمشدر. ((والادوليد)) ماده-سنه مراجعت بيوريله.]

4-1342-2
بلده

اندلسده (ريه) ياخود (قبره) اعمالندن بر قصبه اولوب، (بلدى) نسبتيله معروف بعض مشاهير علمانك مسقط رأسى بولنمش اولديغنى ياقوت حموى ذكر ايديور.

5-1342-2
بلرم

عربلر ك صقليه يعنى سيجليا آطه-سنده-كى %پالمو\$ شهرينك ويردكلرى اسمدر.

6-1342-2
بلزبوت

1#

اصل اسمی (بعل زبوت) یعنی ((رب الذباب)) اولوب کویا سینکلره موکل اولمغله، فلسطینده (عقرون) قومنک معبودی ایدی. بنی اسرائیلک کتب مقدسه-سنده رئیس الشیاطین مقامنده مستعمل اولوب، (ابلیس) اسم عربیسنک دخی بوندن مأخود اولمسی محتملدر.

7-1342-2

بلزونی

1#

مشاهیر سیاحیندن اولوب، 1778 تاریخ میلادیسنده ایتالیانک %پادووه\$ شهرنده طوغمش؛ و انکلتره-ده نشأت ایدوب، مصر و حبش ایله سواحل بحر احمرده خیلی مدت دور و سیاحت ایتمش؛ و برنجی اوله-رق، اهرامی آچوب، بر چوق آثار عتیقه بولمشدر. بر ایکنجی سیاحته عزیمت ایتمکده ایکن، 1823ده پولده وفات ایتمشدر.

8-1342-2

بلسیس

1#

کلدانستان راهیلرندن اولوب، قبل المیلاد 788 تاریخنده (سارد ناپال)ه قارشی عصیان ایتمش بر آدمه یونان مورخلری طرفندن ویریلن اسمدر. بو ذات بابل حکمدار اولوب، 41 سنه حکومت سورمشدر.

9-1342-2

بلسینغتون، لادی -*

1#

ایرلانده-نک اک مشهور محرره-لرندن بر قادین اولوب، 1789ده طوغمش، و 1849ده پارسده وفات ایتمشدر. حکایه و سیاحتنامه و سائر آثار ادبیه-دن بر چوق تألیفاتی واردر. %کنسینغتون\$ده-کی اقامتگاهی مجمع علما و ادبا اولمشیدی.

10-1342-2

بگش

اندلسده بر قصبه اولوب، بعض مشاهیر علمانک مسقط رأسی بولندیغی ((معجم البلدان))ده منکوردر.

11-1342-2

بگشند

اندلسده سرقسطه اعمالندن بر ناحیه اولوب ایچنده (بنی خطاب) اسمیله بر قلعه دخی بولندیغنی یاقوت حموی ذکر ایدیور. الیوم اوراده %بگشیته\$ اسمیله بر کوچک قصبه واردر.

12-1342-2

بیط

[[(بلد) ماده-سنه مراجعت بیوریله.]]

عن اصل اقوام تاتاریه-دن اولوب مرور زمانله اسلاولاشمش بر قومدر، که وطن اصلیلری %وولغا\$ وادیسیله %اورال\$ سلسله جبالی اولوب، مرکزلی بینه %بلغار\$ اسمیله معروف و اورال طاغلرنده واقع بر شهر ایدی. میلادک 475 تاریخلرنده بلغارلر وطن اصلیلرندن دیگر بعض اقوام طرفندن طرد و اخراج اولنه-رق، قره دکیز و آزاک دکیزی سواحلنه ایتمش، و متعاقباً طونه-یی دخی کچوب، دفعتله قسطنطنیه روم ایمپراطورلغناک ممالکنه تجاوز و ایلغار ایتمش ایدیلر. 560 تاریخندن 635 تاریخنه-دک بینه اقوام تاتاریه-دن و کندیلریله قرابت جنسیه-لری اولدیغی مروی بولنان (أور)لرک تحت حکمنده بولنمش؛ و بولنرک دخ اختلاط و امتزاج ایتمشلدن. 667 تاریخنده رئیسلی اولان (قوررات)ک بش اوغلی پدرلرینک ممالکنی بینلرنده مقاسمه ایتمشلدن. 679ده او وقت %اشاغی میسیا\$ اسمیله معروف بولنان شمیدکی بلغارستانده توطنله، اوراده بر حکومت تشکیل ایتمشلدن. بو حکومت اوچ عصر قدر دوام ایتمکدن صکره، بر آره-لق روسیه-یه تابع اولمش؛ و بعده (یان زیمیسکس) طرفندن روم ایمپراطورلغنه الحاق اولنمشیدی. 980 تاریخ میلادیسنده رئیسلرندن (سیسمان) ماکدونیاده بر ایکنجی حکومت تشکیل ایدوب، خلفلرندن (ولادیسلان) صربییه-یی دخی الحاق ایتمش ایسه ده، قسطنطنیه ایمپراطورلرندن ایکنجی واسیل 37 سنه محاربه-دن صکره 1018ده بو یکی بلغار دولتی دخی ضبط ایتمش؛ و اسیر طوتدیغی 15000 بلغارک کوزلرینی چیقارمش ایدی. 1186 تاریخنده طونه-نک جنوبنده بلغار و افلاقلیدن مرکب بر اوچنجی دولت تشکیل ایدوب، بونک حکمدارلرینک بشنجیسی اولان (سیسمان) 1396 تاریخ میلادی و 792 تاریخ هجریسنده یلدریم سلطان بابزید خان حضرتلری طرفندن مغلوب اولمغله، بلغارلرک دولته ختام ویریلوب، مملکتلری ضمیمه ممالک عثمانیه اولمشدر. بلغارلر بیدنجی قرن میلادیده بعض اسلاو راهبلی طرفندن خرسیتیانلغنه ادخال اولنه-رق، او وقتدن السنه تاتاریه-دن اولان لسان اصلیلرینی دخی یواش یواش ترک و فراموشله، کلیسالرنده اجرای ایینده مستعمل اسلاو لساننی قبول ایتمکه باشلامشلدن. بو آرالقه جهات شمالیه-دن بالقان شبه جزیره-سنه هجرت ایدن اسلاو اقوامیله دخی اختلاط و امتزاج ایدیه-رک، مرور زمانله بسبتون اسلاولاشمشلدن. مع هذا سیمالرنده الآن اقوام تاتاریه-یه مخصوص علائم نمایان اولمقده-در.

بوکونکی کونده بلغارلر صرف بالقان شبه جزیره-سنده و طونه-نک جنوبنده اوله-رق اسکی میسیا، تراکی و ماکدونیا خطه-لرنده یعنی بلغارستان و شرق روم ایلی ایله قسماً ادرنه، سلانیک، قوصوه و مناستر ولایتلرنده ساکن بولنمقده-در. ادرنه ولایتنک یالکز غرب شمالی، سلانیک ولایتنک شرق شمالی جهتلرنده و قوصوه ایله مناستر ولایتلرینک قسم شرقیلرندن پک آز برلرده بولندقلری کبی، کرک بلغارستان و شرقی روم ایلیده و کرک ادرنه و سلانیک ولایتلرنده کندی مقدارلرینه مساوی ترکلرله و بعض روم و سائر اقوامله قاریشیق، و قوصوه و مناستر ولایتلرنده دخی آرنؤدلرله مخلوط بولنیورلر. علی العموم بلغارلرک یعنی بلغارجه لسانیه متکلم اولانلرک مقداری اوچ بچق ملیون قدر اولوب، بولنرک بر طاقملری فتحندن صکره دین اسلامی قبول ایتمش اولمغله، (پوماق) تعبیریه تفریق اولنورلر. بلغارلر طبعاً ساکن و چالیشقان آدملردن. لسانلرینی اسلاو حروفاتیه یازوب اوقومقده-درلر. ادبیاتلری بعض ترقیاته یوز طوتمشدر.

روسیه-نک اورال سلسله جبالی جهتنده بولنمش بر اسکی شهر ایدی، که او وقت بلغارلر دخی او جهته ساکن بولنمش اولدقلرندن، بولنرک مرکزی ایدی. ابن فضلانک روایتته کوره بحر خزر دن اتل یعنی %وولغا\$ نهری مجراسنجه ایکی آیلق یول چیقلدندن صکره، یکرمی کونک یول دخی شمال شرقیه طوغری کیدلمکه بلغار شهرینه واریلیردی، که بو تقدیرده خیلی شمالده اولمسی اقتضا ایدر. 310 تاریخ هجریسنده خلیفه عباسی مقتدر بالله طرفندن چیلکله شهر مذکوره کوندلرلش اولان مومی الیه ابن فضلان بلغارده یازین کچه-نک قیصه اولوب هیچ قراکلوق اولمدیغنی، و قیشین دخی کوندوزک بویله قیصالیدیغنی و قارک یاز قیش اکسیک اولمدیغنی بیان ایتمکدن صکره، فجر شمالیدن عبارت اوله-جغی آکلاشیلان بر طاقم احوال غریبه جویه-سنی تعریف ایدور، که بولنرک جمله-سی %بلغار\$ شهرینک قطب شمالی دائره-سنه پک قریب بولنمش اولدیغنه دلایلدر. خلافت عباسیه زماننده ممالک اسلامیله ایله بلغار شهری آره-سنده بیوک بر تجارت اجرا اولنوب، تا اسوج و

نوروجه آلمانیای شمالیدن و روسیه-نک اقطار شمالیه-سیله سیریدان شهر مذکوره کتیریلن مواد تجاریه و علی الخصوص کورکلرک انواعیله ذی قیمت احجار و سائره ممالک اسلامیه-نک منسوجات و معمولات متنوعه-سیله مبادلله اولنوردی. بلغار شهرنده اولنان بو تعاطیات نتایجندن اوله-رق، اسقاندیناویا ممالکنده خلفای عباسیه دورینه مخصوص بر چوق مسکوکات اسلامیه بولندیگی کبی، آروپای شمالیدن بلغاره سوق اولنه-رق اورادن ممالک اسلامیه-به طاغیدیلان جاریه-لرک ((زلف زرین وتن سیمین)) لرینک اوصافی عرب و ایران شعراسنک دیوانلرنده کورلمکده-در. یوقاریده ذکر اولنان تاریخده بلغار ملکی بولنان (بلطوار) قومیهله برابر دین اسلامی قبول ایتمک آرزوسنده بولندیغندن، بغداددن کندیلرینه رسوم اسلامی اوکرته-جک بر ذات طلب ایتمکله، مقتدر بالله طرفندن مذکور احمد بن فضلانک تحت ریاستنده بر هیئت سفارت کوندرلمشیدی. ابن فضلان بو سیاحت و مأموریتنک تصویلاتنی یازدیگی سیاحتنامه-سندده مرقوم (بلطوار)ک قومیهله برابر اهتدا ایدوب جعفر تسمیه اولندیغنی بیان ایدیور. آنجق بلغارلر او صره-ده وطن اصلیلرینی ترکله، ینه آیین قدیملرنده ثابت قدم اولدقلری حالده، بالقان شبه جزیره-سنه طوغری هجرت ایتمش اولدقلرندن، بلغار شهرنده قالب ده دین اسلامی قبول ایدنلرک بلغارلرک اوراده قالمش اولان بر فته-سی می یوقسه بلغارلری اورادن اخراج ایتمش اولان دیگر بر تاتار قومی می اولدیگی آکلاشیه-میور. کتب عربیه-ده بلغار شهرنده-کی قوم صقالبه-دن عد اولنوب، مذکور بلطواره دخی ((ملک الصقالبه)) دینلیورسه ده، اسلاولرک او وقتلرده پروسیه جهنلرنده منحصر اولوب، اورالره قدر یابلامش اولدقلری معلوم اولدیغندن، صقالبه تعبیری میهم بر صورتده قوللانلمشدر.

1-1344-2

بلغارستان

1#

بالقان شبه جزیره-سنی ترکیب ایدن خطه-لرک بری اولوب، دولت علیه عثمانیه-نک تحت تابعیتنده بولنور بر پرنسکلر.

موقعی، حدود و مساحه-سی. *- اصل بلغارستان طونه مجراسیله بالقان سلسله جبالنک صرتی آره-سندده صریبه حدودندن قره دکیز ساحلنه-دک ممتد اولور طار و اوزون بر مملکتدر. آنجق اسکی طونه ولایتندن عبارت اولان بو خطه-یی بر پرنسلکه تحویل ایدن برلین معاهده-سی بونک منتهای شرق شمالیسندده اولان پارچه-سنی یعنی %دوبریچه-یی بالتفریق، رومانیا-یه ویرمش اولدیگی کبی، بوکا مقابل غرب جنوبی جهننده اوله رق بالقان سلسله-سنک بری طرفنده بولنان اسکی صوفیه سناغنی دخی بلغارستانه ویرمش اولدیغندن، قسماً حدود طبیعی-سی اخلال اولنمشدر. شمالاً رومانیا، غرباً صریبه ایله، جنوباً قوصوه و سلانیک ولایتلریله و شرقی روم ایلی ایالت ممتازه-سیله، شرقاً دخی قره دکیزله محاط و محدوددر. مساحه سطحیه-سی 63972 مربع کیلومتره-در.

شکل طبیعی، جبال و انهاری. *- بلغارستان خطه-سی غرب جهننده بری شماله و دیگر جنوبی طوغری متوجه ایکی قالین چکل شکلنی ابراز ایدر غیر منتظم بر مستطیل شکلنده اولوب، قسم اعظمی بالقان سلسله-سنک صریبه طونه مجراسی آره-سندده بولندیغندن، عمومیت اوزره جنوبدن شماله متوجه بر سطح مائل حالنده اولوب، بالقان سلسله-سندن عموداً آیریه-رق شماله طوغری بربرلرینه متوازیاً ممتد اولان طاغیر دخی بر طاقم وادیلر تشکیل ایدیور. بلغارستان جبالی باشلیجه بالقان سلسله-سندن عبارت اولوب، بو سلسله-نک شرقی روم ایلی-یه طوغری اولان جنوبی یوزی دیک و صرپ اولدیگی حالده، بلغارستانه طوغری اولان شمالی یوزی سطح مائل صورتنده و اورمانلر و مرعالره مستورددر. صریبه حدودینک قسم شمالیسنی تشکیل ایدن طاغیر دخی بالقان سلسله-سندن معدود اولوب، باشلیجه-سی %سوتی نیقوله\$ طاغیر. بلغارستانک سلسله مذکوره-نک جنوبنده-کی قسمنک باشلیجه طاغیری دخی صوفیه-نک جنوبنده-کی %ویتوش\$، ردوب سلسله-سیله کسب ارتباط ایدن %ریلو\$، کوستندیلک جنوب غربیسندده حدود بوینده اولان %ذووانیچه\$ و صریبه حدودنده-کی %شیشا\$ طاغیریدر.

بلغارستانک قسم اعظمی طونه حوضه-سنه تابع اولوب، بالقان سلسله-سندن نبعانله شماله طوغری آقان بر چوق نهرلر مذکور ایرماغه منصب اولور. حتی بالقانک جنوبنده بولنان صوفیه سناغنی دخی اکثر میاهی %اسکر\$ نهرینه اجتماعله، بالقان سلسله-سنک بر یوغازندن بالمرور، ینه طونه-یه دوکیلور. یالکز منتهای غرب جنوبی قسمیهله منتهای شرق جنوبی قسمی آیریجه برر کوچک حوضه تشکیل ایدیورلر، که برنجیسی آطه-لر دکیزینه دوکیلن قره صو حوضه-سنک قسم اعلاسندن، و ایکنجیسی طوغریده یه قره دکیزه منصب اولان %قامجیق\$ نهری حوضه-سندن عبارتدر. بو ایکی حوضه-دن برنجیسنک شمالنده طونه-یه تابع %موراوه\$ نهرینه منصب اولمق اوزره صریبه-یه کیرر، و ایکنجیسنک شمالنده دخی ینه طوغریده یه قره دکیزه دوکیلور بر طاقم کوچک چاپلر وارددر. طونه-یه منصب اولان نهرلرینک باشلیجه-لری، غرب طرفندن باشلامق

اوزره، بر وجه آتی تعداد اولنور: صربیه حدودینی ایران %تیموق\$، لوم، زیبریچه، اوغوسته، اسکیت، جمله-نک اڭ بیوکی اولان مار الذکر اسکیر، وید، اوسم، یانتره، روسچنگک یانندن آقان لوم و سائره. اراضیسنک میلانی جهنتیله، وارنه جوارنده-کی %دونو\$ کولیله دوبریچه-یه قریب اولان سواحله-کی بعض بطاقلردن و %زشنووی\$ کولیله طونه سواحله قریب دیگر بر قاچ بطاقلدن بشقه ذکره شایان کولی یوقدر.

اقلیم و هواسی، محصولات و حیوانات و منابع ثروتی. *- بلغارستان شمال روزکارلرینه قارشى بولندیغندن، هواسی قیشین براز صوئوق ایسه ده، غایت صاعلام اولوب، اکثر محصولاتک حصولنه مساعددر. اراضیسی زیاده-سیله مثبت و محصولدار اولمغله، هر نه قدر فن زراعتجه هیچ بر ترقی یوغیسه ده، ینه کلینتی بغدای، چاودار، آرپه، یولاف، مصر و سائر حیواناتله، میوه و سبزه-لرک انواعی حاصل اولور. کولیلر باشلیجه حبوبات یتیشدیرمکه حصر مساعی ایتدکلرندن، همان یالکز شهر و قصبه-لرک جوارلرنده باغ و باغچه-لره تصادف اولنور. مع هذا کرک اوزوم و کرک سائر میوه-لر پک ایی اولدیغندن، تعمیرلری حالنده دهها زیاده استفاده اولنه-بیلیر. مرعاری دخی چوق و پک ایی اولوب، خیلی مقدارده قیون، کچی، صیغیر، طوموز و خرکله بسلیر؛ و ساده یاغله پینیر و دری کبی محصولات حیوانیه بلغارستانک باشلیجه اخراجاتنددر. بیکیرلری کوچک و بیایدیر. آریلری دخی چوق اولوب، چیقاریلان بال و بال مومی کلینتی و پک مقبولدر. اخیراً ایپک بوجکلری دخی یتیشدیروب، ایپک چیقارمغه باشلامشدر. اورمان و معادن و علی الخصوص دمیر و کمور معدنلری پک چوق ایسه ده، الان استفاده اولنمامقده اولوب، یالکز وارنه و سائر قره دکیز اسکله-لرندن بر مقدار اودون و کراسته چیقارلمقده، و صماقوو جوارنده-کی کمور معدنی ایشلندیلمکده-در.

اهالیسی، جنسیت و لسان و مذهبلی. *- بلغارستانک مجموع اهالیسی ایکی ملیوندن زیاده اولوب، وقوعات اخیره-دن اول بلغارستان %یعنی طونه ولایتی\$ اهالیسنک همان نصفی مسلم و اکثریت اوزره ترک ایدیسه ده، محاربه زماننده و بو خطه-نک پرنسلك حالنه قلبندن صکره، اهالی اسلامیه-جه وقوع بولان هجرتلر اکثریتی بلغارلره قزاندیرمشدر. شمذیکی حالده بلغارستان اهالیسنک اولادین و مذهبجه و ثانیاً لسان و جنسیتجه صورت انقسامی زیرده-کی ایکی جدولده کوسترلمشدر:

###

(مذهبجه)

1404409

خرستیان اورتودوقس

578060

مسلم

14342

یهودی

11108

مذاهب سائره-یه تابع

2007919

جمعاً

(جنسیتجه)

1345507

بلغار و پوماق

527284

ترک

49064

رومان

37600

چنکانه

48464

روم، آرنآؤد و سائره

2007919

جمعاً

\$

بو ایکی جدولدن آکلاشدیغی اوزره، بلغارستانده برنجی درجه-ده منتشر اولان دین اورتودوقسلق و ایکنجی درجه-ده دین اسلام اولدیغی کبی، برنجی درجه-ده لسان عمومی بلغارجه و ایکنجی درجه-ده ترکجه-در. [بلغارلرک اصل و نسبلیری و لسان اصلیلری حقتنده ((بلغار)) ماده-سنه مراجعت بیوریله.]

تقسیماتی. -*- بلغارستان بر وجه زیر 20 دائره ویا سناغہ تقسیم اولنیور:

###

- 1 صوفیہ
- 2 کوسندیل
- 3 اشنبول (توران)
- 4 اورخانیہ
- 5 وراچہ
- 6 برقوقچہ
- 7 ودین
- 8 لوم
- 9 راہوہ
- 10 لوفچہ
- 11 پلونه
- 12 طرنوی
- 13 زشتوی
- 14 روسچق
- 15 هزارغراد
- 16 اسکی جمعہ
- 17 شمنی
- 18 سلسترہ
- 19 پراوادی
- 20 وارنہ

\$

شهر و قصبہ-لری. -*- بلغارستانک مرکزی و پرنسک مقری صوفیہ شهری اولوب، باشلیجہ شهر و قصبہ-لری دخی مقدار نفوسلریلہ برابر بر وجه زیر ذکر اولنور:

###

- روسچق
- 26163
- وارنہ
- 24555
- شمنی
- 23095
- صوفیہ
- 20501
- ودین
- 13714
- هزارغراد
- 11625
- زشتوی
- 11540
- پلونه
- 11474
- طرنوی
- 11247
- وراچہ
- 11190
- سلسترہ
- 10622
- صماقوو
- 9970

شہر لرننگ اک بیوکی روسچق اولوب، ادارہ عثمانیہ زمانندہ ولایت مرکزی ایدی. طرنوی قصبہ-سی بلغارستانک مرکزندہ بولنوب، بلغارلرک تاریخ ملیرنجہ دخی اہمیتی حانز اولدیغندن، مجلس مبعوثانلرننگ فوق العادہ اجتماعی و پرنسک تحلیفی کبی مراسم اورادہ اجرا اولنور.

اصول ادارہ-سی، قوہ مالیه و عسکریه-سی. *- بلغارستان دولت علیہ عثمانیہ-یہ تابع و دول معظمہ-نک انضمام آراسیلہ انتخاب و تعیینی مشروط بر پرنسک تحت ادارہ-سندہ اولوب، اہالینگ بھر 10000 نفوسنہ بر مبعوث اعتباریلہ بر مجلس مبعوثانی دخی وارد؛ و پرنس طرفندن تعیین اولنان ہیئت مدیران پرنسہ و مجلس مذکورہ قارشی مسئولدرلر. واردات و مصارف سنویہ-سی 47½ ملیون فرانق رادہ-لرنندہ یعنی 2 ملیون عثمانلی لیراسندن زیادہ اولوب، دیون عمومیہ-سی دخی 2 ملیون فرانغی متجاوزدر. قوہ بریہ-سی وقت حضرده 28963 و وقت سفرده 55220 افراددن، و قوہ بحریہ-سی 3 واپورلہ 1 یوت، 10 دوبہ و 3 معونہ-دن عبارت اولوب، بحریہ-دہ 8 ضابط و 223 نفری واردر.

معارف و صنایع و تجارتی. *- بلغارستاندہ معارف الان پک کری اولوب، ہر نہ قدر صوفیہ-دہ بر قاچ مکتب تأسیس اولنش ایسہ دہ، بلغار مکتبلرندہ بر کونہ ترقیات کورلمدیکی کبی، اہالی اسلامیہ-نک مکتبلری دخی مکاتب ابتدائیہ-دن و بر قاچ رشدیہ-دن عبارتدر. صنایع دخی الان کری اولوب، منسوجات محلیہ کویلیلرہ مخصوص شیاق و عبا ایلہ طرنویدہ یاپیلان بر نوع چوخہ-دن و شمنیدہ اعمال اولنان خالی و کلیملرلہ قادینلر طرفندن یاپیلان بر و چوراب و سائہ-دن عبارتدر. غابرووہ-دہ بیچلق و سائر آلات جارحہ اعمال اولندیغی کبی، بلغارستانک اکثر شہر و قصبہ-لرنندہ دخی قیومجیلغہ متعلق بعض مواد و علی الخصوص کومش و آلتون قاقمہ-لی یاپیلیلر. باشلیجہ اسکلہ-سی وارنہ اولوب، اورادن روسچغہ قدر بر دمیر یولی اولدیغی کبی، در سعادتدن آروپایہ کیدن خط کبیر دخی بلغارستانک غرب جنوبی قسمندن و مرکزی اولان صوفیہ شہرندن کچیور. آنجق بو دمیر یوللرک ایکیسی دہ مملکتک یالکز برر اوجندن کچوب، دیگر طرق و معابری دخی صورت مطلوبہ-دہ اولمدیغندن، بلغارستانک تجارتی اراضیسنک قوہ انباتیہ-سیلہ و موقع جغرافیسیلہ متناسب دکلدر. داخلی تجارتتہ مخصوص بازارجق، شمنی، اسکی جمعہ، اوزونجہ اووہ و سائر بر چوق محللرنندہ بیوک بازار و پنایرلر قورولور.

احوال تاریخیہ-سی. *- بوکون بلغارستان دینلن خطہ زمان قدیمہ %میسیا\$ ویاخود بعضا بو اسمک مسماسنہ داخل اولان صربیہ جہتندن تفریق ایچون %اشاغی میسیا\$ تسمیہ اولنوردی. اہالی قدیمہ-سنک احوال و جنسیتی حقندہ معلومات مکملہ بوغیسہ دہ، پلاسنج اقوامندن اولوب، تراکی اہالی قدیمہ-سیلہ قرابت جنسیہ-لری بولنش اولمق احتمالی وارد اولدیغی کبی، طونہ-نک اوتہ-سندہ ساکن بولنش اولان (داچ) قوم قدیمیلہ مناسبتری بولنش اولمق دخی محتملدر. یدنجی قرن میلادی اوائلندہ بر طرفدن اوروپای شمالین اسلاولر اینوب، بالقان شبہ جزیرہ-سنک شمال غربی جہتلرینہ یرلشدکری صرہ-دہ، اورالرہ قدر دخی اینمش، و بر طرفدن دخی %وولغا\$ وادیسیلہ اورال سلسلہ-سی اتکلرندن غربہ طوغری ہجرت ایدن بلغارلر دخی طونہ-یی تجاوزلہ، بو خطہ-یی ضبط ایتمشلدر. بلغارلر او وقت نیم وحشی و جسور بر قوم اولوب، بر خیلی وقت روم ایمپراطورلرننگ ممالکنی یغما ایتمکلہ کچینہ-رک، عادتا ات اوزرنندہ بر عمر کچیردکن صکرہ، بر دولت تشکیل ایدوب، تحت تابعیتلرینہ آلدقری اسلاولرلہ اختلاط ایتمکہ و بینلرنندہ قیز آلوب ویرمکہ باشلامغلہ برابر، بولنرک دیننی یعنی خرسٹیانلغی دخی قبول ایتمکلہ، یواش یواش کندی لسانلرینی ترکلہ اسلاو لاشمغہ یوز طومتشلر؛ و آنجق قوت ینہ کنڈیلرننگ الندہ بولنمغلہ، بو اختلاطدن تولد و تشکل ایدن قوم ((بلغار)) اسمنی محافظہ ایتمشدر. او وقت بلغارلرک حکم سوردکلری یرلر محدود و معین اولمیوب، غالبیت و مغلوبیتلرینہ کورہ، ہر کون تبدیل مکان و حدود ایتمکدہ ایدیسہ دہ، بعدہ طونہ ایلہ بالقان آرہ-سندہ تقرر ایدوب، بلغارستان ویا %بلغاریا\$ اسمی بوخطہ-یہ یعنی اسکی میسیایہ تخصیص اولنمشدر. بعدہ بر آرہ-لق بلغارستان قراللغی حدودینی آرنواؤدلغک وسطلرینہ و تسالیایہ قدر توسیع ایدہ-رک، ماکدونیا و تراکی خطہ-لرننگ دخی برر قسمنی ضبط ایتمش ایسہ دہ، ینہ بلغارستان اسمنک مدلولی توسع ایتمہ-مشیدی. دولت علیہ عثمانیہ-نک تشکیلہ غزاة مسلمینک روم ایلنہ مرورلری زمانندہ بلغار قراللغک حدودی خیلی طارلشوب، همان یالکز نفس بلغارستانہ منحصر ایدی. صرب قراللغک وجودینی رفع ایدن حضرت خداوندکار غازی بلغارستانک دخی اکثر طرفلرینی ضبط، و متعاقباً یدیرم سلطان بایزید خان حضرتلری بو قراللغک دخی وجودینی رفع ایلہ، 792 تاریخ ہجریسندہ بلغارستانی کاملاً ممالک عثمانیہ-یہ ضم و علاوہ ایلمشدر. او وقتدن بری بلغارستان بر قاچ ایالتہ منقسم اولدیغی حالہ ادارہ اولنوب، نہایت دور سلطان عبد العزیز خانیدہ ممالک عثمانیہ-نک ولایاتہ تقسیمندہ بلغارستان خطہ-سی طونہ ولایتی نامیلہ بر ادارہ-یہ جمع اولنمشیدی. 1294 تاریخندہ دولت عثمانیہ ایلہ روسیہ آرہ-سندہ وقوع بولان محاریہ اوزرینہ عقد اولنان آیاستفانوس معاہدہ-سی بلغارستانی روم ایلینک قسم اعظمی احاطہ ایدہ-جک صورتدہ توسیع ایتمک ایستمش ایسہ دہ، متعاقباً عقد اولنان برلین معاہدہ-سی نفس

بلغارستانه يالكز صوفيه سنجاغنى علاوه ايده-رك، بلغارستان ناميله بر پرنسلك تشكيل، و تراكى خطه-سنگ نصف شمالييسى % شرقى روم ايلي\$ ناميله بر ايالت ممتازه حالنه وضع ايلمشدر. بلغارستان پرنسلكنه (الكساندر دو باتمبرغ) انتخاب و تعيين اولنوب، بش آلتى سنه مملكتى اداره ايتدكن صكره، بلغارلرك بلغارستانه شرقى روم ايلي-يى توحيد قالقيشمه-لرى اوزرينه ظهور ايدن وقواتك الجائيله نهايت چكلمكه مجبور اولمش؛ و بر مدت صكره صاقسه قوبورغ خاندانندن پرنس هانرى انتخاب اولنمش ايسه ده، اليوم دول معظمه طرفندن رسماً تصديق اولنمامشدر. شرقى روم ايلي ولايت ممتازه-سنگ و ايليلى طرف باب عاليدن بلغارستان پرنسى الكساندر دو باتمبرغه احاله ايدلمش اولديغندن، اليوم بلغارستانه متحداً اداره اولنمقده اولوب، عادتاً ايكيى بر پرنسلك حكمنه كچمشلر سه ده، بو اتحاد دخى تصديق اولنميوب، موقت بر حالده طور مقده-در.

1-1347-2

بلغار طاغى

آناتولينك اك بيوك سلسله جبالى اولان % طاوروس \$ك قونيه ايله اطنه ولايتلى آره-سندھ واقع اك مرتفع قسمنه بين العوام ويريلن اسم اولوب، % بوغا طاغى\$ تعبيرندن غلطر، كه ((بوغا)) اسمى دخى % طاوروس\$ اسم يونانيىنك ترجمه-سيدير. ((بوغا طاغى)) و ((طاوروس)) ماده-لرينه مراجعت بيوريله.

2-1347-2

بلغراد

1#

صرب لساننده ((اق حصار)) ديمكدر. صربيه-نك پايتختى اولان مستحكم بر شهر اولوب، % صاوه\$ نهرينك طونه-يه منصب اولديغى محلده، بو ايكي نهرك صاغ ياقه-لرنده و اوستريا طوپراغنده-كى % زمين\$ك قارشيسنده اوله-رق، "57' 47' 34° عرض شمالد ايله "14' 9' 18° طول شرقيدھ واقعدر. 35726 اهاليىسى، ايكي قلعه-سى و ديكر بر قاچ استحكامى، كوزل ليمانى، كليسا و سائره-دن عبارت بعض كوزل ابنيه-سى، خراب حالنده بر قاچ جامع شريفى و اوستريا و ممالك شرقيه ايله پك ايشلك تجارتي واردر. شهر درون قلعه ايله نفس شهردن و ايكي واروشدن عبارتدر. تجارتنك بر بيوك قسمى يهوديلرك النده اولوب، بونلر اسكى اسلام محله-سنگ ياننده كنديلرينه مخصوص بر محله-ده ساكندلرلر. كرك طونه و كرك صاوه نهرينه حاكم اوله-جق صورتده مرتفع بر محله اولوب، بو ايكي نهرك كليدى حكمنده اولديغندن، اهميت عسكريه-سى فوق العاده اولمغله، مدت مديده اوستريا و مجارستانله دولت عثمانيه آره-سندھ منازع فيه اولوب، سلطان مراد خان ثانى و سلطان محمد خان ثانى حضرتلى طرفندن ايكي دفعه محاصره، و 927 تاريخ هجريىننده قانونى سلطان سليمان خان طرفندن فتح اولنمش، بعده دفعاتله اوستريايه كچوب، ينه استرداد ايدلمش؛ و صربيه-يه امتياز ويرلدكن صكره دخى بلغراد قلعه-سى دولت عثمانيه طرفندن محافظه اولنوب، 1280ده شهرك اهالى اسلاميه-سى هجرته اجبار ايدلمش؛ و 1284ده قلعه دخى صربيليره تسليم اولنمشدر.

3-1347-2

بلغراد

درسعادتك 19 كيلومتره شمالنده و بيوك دره-نك 9 كيلومتره غربنده بيوجك بر قريه اولوب، اطرافنده-كى اورمانلريله و جوارنده-كى صو بندلريله مشهوردر. پايتختك اك شايان تماشامسيره-لرنندن معدوددر.

4-1347-2

بلغراد، آرناؤد -*- ى

آرناؤدلقده پانيه ولايتنه تابع سنجاق مركزى اولان % برات\$ شهريه صربيلرك حكومتى زماننده ويريلن اسم اولوب، بعض تواريخ عثمانيه-ده دخى بو اسمله مذكوردر. ((برات)) ماده-سنه مراجعت بيوريله.

5-1347-2
بلغرادجق

بلغارستانك ودين سنجاغنده و ديناك 50 كيلومتره جنوب غربيينده اوله-رق صربييه حدودى قريبنده بر كوچك قصبه اولوب، اداره عثمانيه زماننده ناحيه مركزى ايدى.

6-1347-2
بلغورود
1#

روسيه-نك %قورسوق\$ ايلتنده و قورسوق شهرينك 110 كيلومتره جنوبنده بر قصبه اولوب، 14000 اهالييسى و ايشلك بازارى وارد.

7-1347-2
بلغفاست
1#

ايرلانده-نك %اولستر\$ خطه-سنده %انتريم\$ ايلتتك و مذكور خطه-نك مركزى اولان بر شهر و اسكله اولوب، دوبلينك 135 كيلومتره شمالنده %لاغان\$ نهرينك منصبنده و اسقوچيانك قارشيسينده واقع درين بر كورفك ايچنده واقعدر. ايرلانده-نك الك كوزل شهرلرندن و الك بيوك اسكله-لرندن اولوب، 208122 اهالييسى، يوك و پاموق منسوجاتنه و جام و سائره-يه مخصوص بيوك فابريقه-لرى وارد. -* - آمريقالى شمالنده ممالك مجتمعه-نك %من\$ ايلتنده دخى بو اسمله بر قصبه اولوب، 6000 اهالييسى وارد.

1-1348-2
بلغفور
1#

فرانسه-نك الك مستحكم قصبه-لرندن اولوب، حدود شرقيه-سنده واقعدر. مقدما آلساسه ملحق بولنمش و اليوم مستقل اداره اولنور بر قضانك مركزيدر. 15000 اهالييسى، متين استحكاماتى و بعض فابريقه-لرى وارد. -* - بلغفور قضاسنك 68000 اهالييسى وارد.

2-1348-2
بلغقاء

سوريه-نك قسم جنوبيسنده و فلسطينك شرقنده بر خطه-نك اسمى اولوب، اصل بلقا خطه-سى شريعه %يعنى اردن\$ نهريله بحر لوطك شرقنده-در. مركز قديمى %عمان\$ قصبه-سى ايدى. اليوم بيروت ولايتنه ملحق بلقا سنجاغى ايسه نفس بلقا خطه-سندن بشقه فلسطينك حدود مصريه-يه و عقبه كورفزينه قدر اولان قسم جنوبيسنى و ينه فلسطينك شريعه نهريله آق دكيز آره-سنده اولان قسم شماليسنى دخى حاوى و بو وجهله قدس متصرفلغنى اوچ طرفدن محيطدر. مركزى ساحله قريب اولان قسمنده واقع %نابلس\$ شهريدر. لواء مذكور شمالا ينه بيروت ولايتنك عكا سنجاغيله، شمال شرقى جهتندن سوريه ولايتنك حوران سنجاغيله، شرقاً بريه الشامله، جنوباً حجاز و عقبه كورفزيله، جنوب غربى جهتندن حدود مصريه ايله، غرباً دخى قدس سنجاغيله و آق دكيزله محاطدر. غايت واسع بر سنجاق اولوب، اراضيى حوران سنجاغنه مشابه اوله-رق، پك منبت و محصولدار ايسه ده، اكثر اهالييسى خيمه نشين عربان عشايرندن عبارت اولديغندن، قوه انباتيه طبيعيه-سندن استفاده اولنه-ميور. قسم شماليسنده بر طرفدن شريعه نهرينه و بحر لوطه و بر طرفدن دخى آق دكيزه منصب اولور بر چوق نهرلرى اولوب، جهت جنوبيه-سنده ايسه بر طاقم قورو واديلر بولنيور. الك محصولدار جهتى

شريعة نهريله ساحل آره-سندھ-کي نفس نابلس و جنين قضايرى اولوب، بو قسمنده کليتيلى سيسامله حيويات متنوعه سائره و پاموق و زيتون حاصل اولور. نهر مذکورک جهت شرقيه-سندھ-کي يرلرک دخى زراعتھ استعدادى فوق العاده ايسه ده، اهاليلى خيمه نشين عرباندى عبارت اولمغله، يالکز بعض حيويات يتيشديريليور. بو لوانک قسم غربيلى زمان قديمده %سامريه\$ اسميله معروف اولوب، اهاليلى بنى اسرائيل اولان خصوصتليله و شرکده-کي اصرار و عنادليله مشهوردرلر. قسم شرقيسنده دخى زمان قديمده خيلى معموريت بولنوب، عمان، حسابان، وادى موسى %پترا\$ کبي مشهور شهرلرک خرابه-لرى موجوددر. اليوم قضا مركزى اولان %کرک\$ قصبه-سى دخى صليبيون محارباتى زماننده خيلى اهميتى حائز بولنمشدر. بلقا سنجاغى بوندى اول، يعنى سوريه ولايتنه ملحق ايکن، 5 قضايه منقسم اولوب، بونلردن نابلس و جنين قضايرى نهر شريعه-نک غربنده و سلط، کرک، معان قضايرى دخى نهر مذکورک شرق جهتنده ايدي. بيروت ولايتنک تشکيلنده، سلط قضاسى سوريه-نک حوران سنجاغنه الحاق اولنمغله، بيروت ولايتنه ترک اولنان بلقا سنجاغى مذکور نابلس و جنين قضايريله نهر شريعه و بحر لوطک شرق و جنوبنده واقع اولوب %بنى صعب\$ و %جماعين\$ اسمليله ايکي قضايه تقسيم اولنان اراضى واسعه-دن عبارت قالمشدر. اراضى مذکور-نک ذاتاً نابلسله پک آز ارتباطى قالبوب، موقعاً سوريه ولايتنه وياخود قدس سنجاغنه الحاق دها اويغون اوله-جقدى. بو جهنک ضبط و ربطى دخى يولنده اولميوب، اهاليسنک خيمه نشين اولمى جهتيله اداره-لرى شيخلرينه محولدر. نابلس ايله جنين قضايرينک اهاليلى 54000 راده-لرنده اولوب، ديگر ايکي قضانک اهاليلى ايسه مسكون اولمدقنلرندن، مقدارلرى مجهولدر. اهاليينک همان کافه-سى مسلمدر.

3-1348-2

بلقاء، قلعه -*.

همنامى اولان لواده، بحر لوطک 4 كيلومتره شرقنده و %کرک\$ 55 كيلومتره شمال شرقيسنده واقع بر اسكى قلعه-در.

4-1348-2

بلقان

[[بالقان]] ماده-سنه مراجعت بيوريله.]

5-1348-2

بلقطى

بحيره ناحيه-سندھ و اسکندريه قربنده بر قصبه اولديغنى ياقوت حموى ذکر ايدوب، خريطه-لرده %بلقطن\$ صورتنده قيد اولنان قريه-نک عينى اولمى ملحوظدر.

6-1348-2

بلقلاوه، ياخود بالقلاره

1#

قريم شبه جزيره-سنک ساحل جنوبيسنده و سواستپولک 15 كيلومتره جنوبنده کوچک بر قصبه و اسکله اولوب، اکثري روم اولمق اوزره، 2000 اهاليلى واردر. ليمانى کوزل ايسه ده، تجارتي يوقدر. زمان قديمده يونان مهاجرلرى طرفندن تاسيس ايدلمش اولان %سيمبولون\$ مدينه قديمه-سنک خرابه-لرى اوزرينه مبنى اولديغى ملحوظ اولوب، قرون وسطاده جنويزلرک النده بولنمش، و او صره-ده خيلى بيومش ايدي. قريم محاربه-سندھ انکليز عسکرى بو موقعده روسلره قارشى بر بيوک مظرفيته نائل اولمشيدى.

1-1349-2

بَلْقِيس

یمنده سبا شهرنده حکومت سورن حمیریلر سلاله-سنه منسوب، بر ملکه اولوب، حضرت سلیمانک زماننده بولمغله، نبی مشار الیهک دعوتی اوزرینه، فلسطینه کله-رک، حضرت سلیمانله کوریشمش، و ایمانه کلمش اولدیغی مرویدر. بر روایتده حضرت سلیمان کندیسینی تزوج ایدوب، بعده یمنه اعاده ایله، آره صره زیارت ایدرمش؛ دیگر بر روایتده دخی دیکرینه تزویج ایدوب، مملکتته اعاده ایتمش ایدی. بلقیسک قصری و تختی حقتده پک چوق غرائب روایات منقول اولوب، حضرت سلیمانله اولان مناسبتی دخی جنلر واسطه-سیله وقوع بولدیغی او روایات غریبه-نک جمله-سندندر. توراتده ایسه بلقیسک حضرت سلیمانک عقل و حکمت و شوکت و سلطنتی ایشیتیمش اولمسيله، رأی العین کورمک ایچون، کمال حشم و داراتله زیارتنه کله-رک، نبی مشار الیهک حکمتته مفتونه اولمغله، ایمانه کلدکن صکره، مملکتته عودت ایتمش اولدیغی بیان اولنه-رق، حارق عاده احوالدن بحث اولنمامشدر.

2-1349-2

بَلْقِيس

بو اسمله حلب ولایتنده اورفه سنجاغنک بیره-جک قضااسنده و بیره-جک قصبه-سنک غرب جهتنده بر اسکی شهر خرابه-سی بولنوب، شهر قدیم مذکورک اسم اصلیبی نه اولدیغنه دائر بر کونه معلوماته دسترس اولنه-مدی.

3-1349-2

بلقینی، ابو حفص

مشاهیر علمادن اولوب، ((محاسن الاصطلاح)) و ((شرح بخاری)) عنوانلریله ایکی تألیفی و دیگر بعض آثارى واردر. 805 تاریخنده وفات ایتمشدر.

4-1349-2

بلکام

1#

هندستانک بمبای دائره-سند و بمبایک 400 کیلومتره جنوب شرقیسنده کوزل بر شهر اولوب، 29000 اهالیسی، بعض استحکاماتی و خیلی صنایع و تجارتی واردر.

5-1349-2

بلکرام

1#

هندستانک %اوده خطه-سند و لکهنونک 120 کیلومتره شمال غربیسنده بر قصبه اولوب، اکثری مسلم اولمق اوزره، 11580 اهالیسی واردر.

6-1349-2

بلکین، ابو الفتوح یوسف بن زیری

امرای بربردن و صنهاجه قبيله-سندن اولوب، معز علونیک رجالدن اولمغله، مشار الیه پایتختی مصره نقل ایندیکنده یعنی 361 تاریخنده صاحب ترجمه-یبی افریقیه-ده وکیل بر اقمش؛ و مغربده-کی ممالکیله صقلیه جزیره-سنک اداره-سنى کندیسنه تودیع ایتمشیدی. بلکین معزک حیاتنده و وفاتندن صکره، 12 سنه حکم سوروب، زناته بربرلریله و اندلسده-کی بنی امیه دولتیله بر چوق محاربه-لر ایندکن، و ممالکنی تشیید و تقویه ایلدکن

صکره، 333 تاریخنده وفات ایتمشدر. 400 اوطه-لغی اولوب، وفاتی کونی دخی 17 اولادی دنیانه کلمش اولدیغی حقنده مروی اولان غرائبندر.

7-1349-2

بلکینکه

1#

اسوجک ایالات جنوبیه-سندن بر خطه اولوب، غرباً %اسقانیای خطه-سیله و جنوباً بالطیق دکیز یله محدوددر. 127000 اهالیسی اولوب، مرکزی %قارلسقرونه\$ قصبه-سیدر. بو خطه 1658 تاریخنه-دک دانیمارقه-نک النده ایدی.

8-1349-2

بلم

1#

پورتکیزده %تاج\$ نهرینک ساحل یمیننده بر قصبه اولوب، لیسونه-نک 8 کیلومتره غربنده واقعدر. 7000 اهالیسی، پورتکیز حکمدارلرینه مخصوص سرایی و مشهور قلعه-سی واردر.

9-1349-2

بلمان

1#

اسوجک الک مشهور شاعرلرندن اولوب، 1740 تاریخنده طوغمش، و 1795ده وفات ایتمشدر. استوقهولم باغچه-سنده بر هیکی رکز اولنمشدر.

10-1349-2

بلمظفر، نصر بن محمود ابن معرف

مشاهیر حکمای اسلامدن اولوب، طب و کیمیا و نجومده دخی ید طولی صاحبی ایدی. آلتنجی قرن هجریده مصرده نشأت ایلمشدر. پک چوق کتب معتبره فنیه جمع ایدوب، کتبخانه-سی دروننده مشاهیر علما ایله عقد مجلس ایدردی. اکثر کتابلرینک ظهر و هامشدرینه مبنی علیهلری اولان فنون حقنده تعلیقات و مطالعات نافعهُ فنیه یازمشدر. کندی ایله دخی بر چوق کتب فنیه استنساخ ایتمشدر. کیمیایه دائر تعالیفی، علم نجومه دائر کتابی و طبه دائر ((المختارات)) عنوانیله بر اثری واردر. طبیعت شعریه-سی دخی اولوب، شو قطعه جمله اشعارندندر:

@@@

و قالوا الطبیعة معلومنا

و نحن نبین ما حدها

و لم یعرفوا الآن ما قبلها

فکیف یرومون ما بعدها

\$

1-1350-2

بلنجر

بحر خزر ك ساحل غربيسنده و باب الابوابك شمالنده يعنى شروان جهتنده اسكى بر شهر اولوب، صحابه-دن ربيعه باهلى و بر روايتده سلمان بن ربيعه باهلى فتحنه كيتديكى حالده، اوراده شهيد اولمشدر.

2-1350-2

بلنسيه

اسپانيانك ساحل شرقيسنده واقع %والنسه\$ شهريله بو شهر ك مركزى بولنديغى %والنسه\$ خطه-سنه عربلر طرفندن ويريلن اسمدر. بو شهر حكومت اسلاميه زماننده معموريت و لطافتيله مشهور اولوب، شعراى اندلس مدحى حفته پك چوق قصيده-لر سويلمشلدر. مشاهير علما و ابدادن (بلنسى) نسبتيله معروف بر چوق ذواتك مسقط راسى اولوب، بونلرك اك مشهورى چينه قدر سياحتله عودتنده بغدادده توطن ايده-رك 541 تاريخنده اوراده وفات ايتمش اولان (سعد الخير ابو الحسن انصارى)در. [(والنسه)) ماده-سنه مراجعت بيوريله].

3-1350-2

بلنوبه

صقلبه %يعنى سچليا\$ آطه-سنده بر كوچك قصبه اولوب، مشاهير ابدادن ابو حسن على و برادرى عبد العزيز بن عبد الرحمن بلنوبينك مسقط راسى اولديغنى ياقوت حموى بيان ايديور.

4-1350-2

بلنويل

1#

فرانسه-نك مشاهير طبيعيو نندن و مشهور (كوويه)-نك شاكردانندن اولوب، علم حيواناته دائر بر چوق آثار مقبوله-سى واردر. 1777ده طوغوب، 1850ده وفات ايتمشدر.

5-1350-2

بلنه

1#

بوسنه-نك ازوورنيق سناغنده، ازوورنيق تقريباً 40 كيلومتره شمالنده و %درينه\$ نهرينك يعنى صربيه حدودينك 7 كيلومتره غربنده واقعدر. *- قضاى بوسنه قطعه-سك منتهاي شمال شرقيسنده واقع اولوب، %پانيه\$ و %برزوه-پوليه\$ ناحيه-لرينى دخی جامعدر. اهاليى اسلام و خريستياندن مركب اولوب، تخميناً 30000 كشى راده-لرندهدر.

6-1350-2

بلوا

1#

فرانسه-ده %لوار مع شر\$ ايالتنك مركزى بر شهر اولوب، %لواره\$ نهرينك ساحل يميننده و پارسك 176 كيلومتره جنوب غربيسنده واقعدر. 20515 اهاليى، كوزل بر كوپريسى، روماليلر زمانندن قالمه بر صو يولى، بر اسكى حكمدار سرايى، بر قاچ مكتبى، جمعيات علميه-سى، كتبخانه-سى و خيلى فابريقه-لرى واردر. وقتيله بر قونتلغك مركزى ايدى.

7-1350-2

8-1350-2

بلوچستان

1#

یاخود 2# آسیا قطعہ-سینک جہت جنوبیہ-سندھ و ایران ایلہ ہند آرہ-سندھ بر بیوک مملکتدر۔
موقعی، حدود و مساحہ-سی۔ *- بلوچستان مملکتی بحر عمانک شمالندہ اولوب، ساحل جنوبیسی سند نہری
منصبینک غرب جہتندہ واقع %مورای\$ برونندن %دشتی\$ نہری منصبینک غربندہ واقع %کواتر\$ برونندہ قدر
ممتد اولور۔ بو ساحلک طولی 900 کیلومترہ-در۔ مملکتک اورتہ طرفی بوندن طارایسہ دہ شمال جہتی دھا
واسعدر۔ شرقاً ہندستانک %سندھ\$ خطہ-سیلہ، شمالاً افغانستانک قندھار ایالتیلہ غرباً دخی ایرانک سیستان
%یعنی سجستان\$ و کرمان خطہ-لریلہ محدود و محاط اولوب، مکران خطہ-سینک نصفی بلوچستان و نصفی
ایران داخندہ-در۔ مملکتک جنوبدن شمالہ اولان عرضی 500 ایلہ 600 کیلومترہ آرہ-سندھ-در۔ بلوچستان 25°
ایلہ 30' 30° عرض شمالی و 55° ایلہ 67° طول شرقی آرہ-سندھ ممتد اولور۔ سواحلندہ بعض قویلر وار ایسہ
دہ ہیچ بر کوزل لیمانی و تجارتکاه شہری یوقدر۔ سونمیانی، اورمارہ و کوالد اسملریلہ اوچ کوچک اسکلہ-سی
واردر۔

شکل طبیعیسی، جبال و انھاری۔ *- بلوچستان طبیعت اراضیجہ ایکیہ تقسیم اولنہ-بیلوب، قسم اعظمی
طاغلق و مرتفع و یالکز غرب جہتیلہ سواحلی دوز و آچقدر۔ طاغلی آسیای وسطی جبالی طاغلق منسوب
اولوب، بونلرک اک بیوکی ہندستان حدودی بوینجہ شمالدن جنوبہ ممتد اولان %ہالہ\$ سلسلہ-سیدر، کہ
افغانستانک طاغلیرینہ مربوط اولدیغی حالده، غربہ طوغری یعنی بلوچستانک ایچندہ بر چوق قوللر اوزاتیور۔
داخل مملکتدہ مختلف وضعیتلر دھا بر چوق طاغلق واردر۔ اک یوکسکلرینک ارتفاعی 2000 مترہ
رادہ-لرندہ-در۔ سواحلہ قریب چامور پوسکورتیر بعض برکانلری دخی واردر۔ بلوچستان طاغلی غربہ
طوغری ایلریلدکجہ کسب انحطاط ایتمکلہ، کرمان صحراسنہ طوغری بر بیوک بایر حاصل اولور، کہ میاہ
جاریہ-دن عاری اولمغلہ حرث و اعمارہ غیر صالح اولوب، یالکز بعض یوان مرعاری واردر۔ بونک قسم
جنوبیسی ایسہ قوملق بر چولدن عبارتدر۔

بلوچستانک ہیچ بر بیوک نہری اولمیوب، قسم شمالی و وسطیسنندہ یوکسک طاغلق اینن بعض چایلری بر
طاقم کوللر و بطاقلر تشکیل ایدہ-رک یاری یولده قورورلر۔ شمال شرقی جہتندن اینن بر ایکی نہری ہند
حدودینی تجاوزلہ %سندھ\$ ایرماغنہ منصب اولورلر۔ قسم جنوبیسنندن بحر عمانہ آقان نہرلری متعدد ایسہ دہ،
بونلرک همان جملہ-سی قوراللق موسملرندہ قورویوب، یاغومور موسمندہ شدتلی سللر صورتندہ آقارلر۔ بونلرک
و بتون بلوچستان نہرلرینک اک بیوکی جنوب غربی جہتندہ شمال شرقیدن جنوب غربیہ طوغری جریانلہ
ایران حدودی قربندہ دکیزہ دوکیلن %دشتی\$ اولوب، ایکجیسی ہندستان حدودینک قسم جنوبیسی ایران
%ہاب\$ یاخود %آب\$ نہریدر۔ بونلرک آرہ-سندھ ویندور، آکور، کوراد، کواری و سائر اسملرلہ بر چوق
نہرلر واردر۔

اقلیم و ہواسی، محصولات و حیوانات و منابع ثروتی۔ *- بلوچستانک ہواسی اراضیسنک ارتفاعنہ کورہ
مختلف و متنوع اولوب، بعض طاغلیرینک ذروہ-لری سنہ-نک قسم اعظمندہ قارلہ مستور و مرتفع محللرندہ
ہواسی قیشین پک صوتوق اولدیغی حالده، آچق طرفلری و علی الخصوص غرب و جنوب جہتلری پک
صیجاقدر۔ وسطی ارتفاعدہ اولان محللرینک دخی ہواسی معتدلدر۔ غرب و جنوب جہتلری چول کلندہ اولدیغی
کی، مرتفع و طاشلق اولان جہتلری دخی محصولاتدن خالی اولمغلہ، منبت اراضیسی آز اولوب، باشلیجہ
ہندستانہ قریب شرقیسنندہ واقعدر۔ مرتفع محللرینک باشلیجہ محصولاتی بغدادی، آریہ و داریدن و آچق یرلرینک
کیلر دخی پرنج، مصر، چوید، زعفران، پاموق و توتوندن عبارتدر۔ سبزہ و میوہ-لرک دخی انواعی حاصل
اولور۔ قانونلری غایت لذیذ و فوق العادہ بیوک اولور۔ آچق یرلرندہ خرما دخی بیتیشوب، پک لذیذ میوہ-لر
ویرر۔ شرق جہتندہ-کی طاغلق اورمانلر و کراستہ-یہ پک الویریشلی آغاچلر پک چوق اولوب، بیانی زیتون و
طود آغاچلری دخی مباحدر۔

حیوانات اھلیہ-سی دوه، آت، قیون، کچی و سائرہ-دن عبارت اولہ-رق، طاغلق محللرندہ-کی دوه-لر سیاہ
طونلی و ایکی اورکوچلی و آچق یرلرندہ بوز طونندہ وب ر اورکوچلی اولوب، بونلر غایت سریع الحرکہ-در۔
غرب شمالی جہتک آتلی کوزل اولوب، شرق و جنوب جہتندہ-کیلر کوچک و قوتسذر۔ حیوانات وحشیہ پک
چوق و متنوع اولوب، آرسلان، قیلان، صرتلان، پارس، قورد، تلکی، بیانی مرکب، طاغ کچیسی، چقال، بیانی

كدى و كوپك و ميمونلرله قره قوش، شاهين، پاپاغان كىبى طيبورك انواعى بولنور. سواحلده باليققر پك چوق اولوب، اهانينك باشليجه مدار معيشتى اولمغله، بولنره اسكى يونان جغرافيونى طرفندن (ايختيوفاج) يعنى ((آكل السمك)) نامى وپرلمشيدى.

معاندجه هنوز جدى تحريات اولنمامش ايسه ده، شرق شمالى جهتلرنده وكلات جوارلرنده آلتون، كومش، باقر، دمير، آنتيمون، كوكورد و سائر معدنلر بولنديغى بعض سياحينك جمله تحقيقاقتندنر. آنجق بولنرك هيچ برى اخراج اولنمامقده-در. قيا طوزى پك چوق اولوب، اراضينك قوه انباتيه-سنى و مياه جاريه-يى اخلاص ايدبور. اهاليسى، جنسيت و لسان و مذهبليله اصول معيشتلرى. *- بلوجستان اهاليسى تقريباً و تخميناً 2700000 راده-لرنده-در. بولنرك قسم اعظمى (بلوج) جنسيتنه منسوب اولوب، بوندىن بشقه مملكتده درت جنسيت دها موجوددر، كه براهوى، نومرى، دهور و كرد جنسيتلر يدر. بلوجلر هر نه قدر بعد الاسلام جزيره العربدن اورايه كچمش اولمق ادعاسنده بولنيورلر سه ده، سويلدكلرى لسانك افغانستانك (پختى) لسانى كىبى اسكى فارسيدن منشعب اولديغى آكلاشديغندن، و بولنردن جنوب و شرق جهتلرنده ساكن بولنانلر حسب الاقليم زياده-جه اسمر ايسه-لر ده، غرب و شمال جهتلرنده-كيلر بياض اولوب، ايچلرنده قمرال صاچلى و مائى كوزل آدملىر دخی بولنديغندن، امم اريانيه-دن اولدقلرنده شبهه يوقدر. مع هذا فتوحات اسلاميه دورنده جزيره العربدن بر چوق خلقك دخی اورايه كچوب، اهالى قديمه-يه قاريشمش اولمسى ملحوظدر. براهوى قومك ايسه سيمالرى مغول جنسنه مشابه اولديغى حالده، سويلدكلرى لسانده هندك جهت جنوبيه-سند بولنان و قطعاً مذكوره-نك اهالى قديمه-سى بولنمش اولان زنجيلرك لسانيله بعض درجه مشابهت كورلديكندن، بولنرك اقوام زنجيه مذكوره ايله هندستانه آرينيلردن اول يرلشمش اولان مغوللرك اختلاطندن بالتشكل او وقتلردن بلوجستانك هنده قريپ اولان %جالوان\$ و %سهروان\$ خطه-لرنده قالمش اولدقلرى آكلاشيلبور. بولنرك كيار طاقلرى بلوجلرله اختلاط ايد-رك، سيمالرى بر درجه-يه قدر دوزلمشدر. كلاتده اليوم حكم سورن ذات بو جنسيتنه منسوبدر. نومرى قومی ساحلك قسم شرفيسندن عبارت اولان %لاس\$ خطه-سند ساكن اولوب، بولنر هندستانده-كى (جات) قومندن معدود و اولنرك لسانيله منكمدرلر. دهورلر افغانستانده و بخاراده-كى تاجيكلر كىبى صرف ايرانى اولوب، فصيح فارسى ايله منكمدرلر. بلوجستانك سائر اقوامى باشليجه عشايردن عبارت اولوب، كوجيه حالنده و سوريلريله ياشادقلرى حالده، بولنر متمكن اولوب، زراعت و تجارته مشغول اولور، و بلكه بو مناسبته (دهوار) تسميه اولنمشلردر. كردلر ايسه جهت غريبه-ده مكران ايله كرمان حدودنده واقع كوهستانده بولنيورلر. بو اقوامك جمله-سى سنى المذهبدر. ائوابلرى بر كوملك و برطوندىن عبارت اولوب، باشلرينه كلاه قورلر و بعضلرى اوستنه صارق صارارلر. بللرينه رنگلى يوك قوشاق باغلارلر. طاغليلرك يوكدن ويا كچى قيلندن عبارلى دخی واردر. قاديئلرى ايبك ايشلمه-لى اوزون بر كوملك كيپرلر و طيشارى-يه چيقدقلرنده بوزلرينه بر تول اورترلر. طاغليلرك اغديه-سى باشليجه ات و سوتدن، اووه اهاليستك پرنج و خرمان و سواحل خلقك دخی باليقدن عبارتدر.

تقسيماتى، شهر و قصبه-لرى. *- بلوجستانك مركزى شمال شرقى قسمنده واقع %كلات\$ شهرى اولوب، سائر خطه-لرك اكثرى همان مستقلاً اداره اولنه-رق، كلات خانك بتون بلوجستان اوزرينه اولان حكى اعتبارى اولديغندن، و ذاتاً اكثر اهاليسى خيمه نشين اولوب، شهر و قصبه-لر بولنديغندن، بو مملكتك ايلاته تقسيمى ممكن اوله-ميوب، بو بابده-كى معلومات دخی پك نقصان اولديغندن، يالكز جهت شرقيه-سند كلات، كنداه، سهروان، جالوان، لاس، جاو، كلوه، مشكى، كهران، نوشكى كىبى خطه-لر بولنوب، غرب جنوبى قسمك دخی %مكران\$ اسميله معروف اولديغنى بيان ايتمكله اكتفا ايتمك مجبور يتنده-يز. مكرانك قسم غربيى ايرانك النده اولوب، قسم شماليى دخی %كوهستان\$ اسميله معروفدر. مكرانك مركزى دشتى نهري كنارنده واقع %كج\$ قصبه-سى اولوب، ديكر محللرى كوچك كويلردن و كروانسرايلردن عبارتدر. احوال تاريخيه-سى. *- بلوجستان ازمنه قديمه-ده و يونان جغرافيونى عندنده %جدروسيا\$ اسميله معروف اولوب، ايرانك حاوى اولديغى خطه-لردن معدود ايدى. بيوك اسكندر هنددن عودتنده اورادن كچوب، عسكرى بو مملكتك چوللرنده صوسزلقندن و صيجاقتن خيلى زحمت چكمشيدى. شاهنامه-ده %زابلستان\$ اسميله ياد اولنه-رق، كلات دخی كابل كىبى ايرانه تابع ممالك ممتازه-دن اولنيور. اوائل دور اسلامده بلوجستانك قسم غربيى %مكران\$ اسميله معروف اوله-رق ايراندن، و قسم شرقيسى دخی هندستاندن معدود ايدى. خلافت عباسيه زماننده كلاتده سندن كلمه (سهرابى) سلاله-سى خيلى وقت حكومت سوردكن صكره، حكومت (سواه) سلاله-سند كچوب، بولنر طاغلرده ساكن اولان (براهوى) قبائلندن استمداده مجبور اولمغله، قبائل مذكوره-دن (مروارى) قبيله-سند رئيسى (قنبر) كلات حكومتى ضبط ايتمش؛ و بونك سلاله-سى بر مدت حكمفرما اولدقن صكره، طقوزنجى قرن هجرده بلوجستان دهلى حكمدارى اكبر شاهك اينه كچمش؛ و بعده نادر شاه طرفندن ضبط اولنه-رق، كلات حكومتى ينه مار البيان قنبرك نسلنه اعاده اولنمغله، اليوم بو سلاله حكم سورمكده-در. بوندىن يوز سنه اول حكم سورن ناصر خان مكران رؤساسنى دخی تحت اطاعتنه آلمغله، بلوجستن دولتى تاسيس ايتمش ايسه ده، وفاتندن صكره، رؤسانك هر برى يكيدين استقلالنى قزانمغله، كلات خانك بتون بلوجستان اوزرينه ياكز اعتبارى بر حكى قالمشدر.

جغرافیون عرب آثارنده %بلوص\$ اسمنده فارس ایله کرمان آره-سنده جسور و شجیع بر قوم بولندیغی بیان اولنیور، که بونلرک (بلوج) قومنک عینی اولدقلری آکلاشیلور. بو تقدیرده بو قومک وقایع چنکیزیه-دن صکره، شرقه طوغری هجرتله، مکران و کلات جهتلرینک %بلوجستان\$ تسمیه اولنمنسه سبب اولمش اولدیغی آکلاشیلور.

1-1353-2
بلوخر
1#

والستاد پرنسی اولوب، پروسیه عسکرینک مارشاللردن ایدی. جمهوریت و ایمپراطورلق زمانلرنده فرانسز عسکريله بر چوق محاربه-لر ایدوب، اکثرنده مغلوب اولمش ایسه ده، واترلو محاربه-سنده بوناپارتی مغلوب ایدن قوماندانلردن بولنمشدر. 1742ده %روستوق\$ده طوغوب، 1819ده وفات ایتمشدر. برلینده و روستوقده کندیسنه برر هیکل رکز اولنمشدر.

2-1353-2
بلودره
1#

ایتالیانک %قالابره\$ خطه-سنده و پاؤله-نک 32 کیلومتره شمال غربیسنده بر قصبه اولوب، 4600 اهالیسی، قیا طوزی، شرابی و قورو اوزرمی، مشهور بر (آپولون) هیکلی و پایایه مخصوص مصنع بر کوشکی وارد.

3-1353-2
بلور، یاخود کوه-بلور

آسیای وسطیده بیوک بر سلسله جبال اولوب، خطا اسمیله معروف اولان ترکستان شرقی-یی یعنی کاشغر و ختن طرفلرینی ترکستان غربیدن یعنی ماوراء النهردن تفریق ایدیور. هند و کوهک بر قولی حکمنده اولوب، 35° عرض شمالی ایله 67° طول شرقیده بو سلسله-دن آیریله-رق، شمال شرقی-یه طوغری اوزانیر، و 48° عرض شمالیده %اولو طاغ\$ه قاوشور. هندستانک منتهای شمالنده واقع %پامیر\$ خطه-سی کوه-بلورک جنوبی اتکلرندن عبارتدر. جیخون ایرماغی دخی سلسله-نک غربی اتکلرندن نبعان ایدر. بدخشاندن کاشغر و ختنه کیدن کاروانلر بو طاغک بر بوغازندن کچر.

4-1353-2
بلوس
1#

اسکی یونان مورخلرینک آتوریه-نک پک اسکی بر حکمدارینه ویردکلری اسم اولوب، (بعل)دن غلط اولمسی ملحوظدر. بو ذاتک بابلستانی عربلردن استخلاص ایدوب، 27 سنه حکومت سوردیکی و اوغلی (نینوس) طرفندن آله صره-سنه قونمش اولدیغی مرویدر. *- فنیکه-ده دخی میلاددن 1500 سنه اول بو اسمله بر حکمدار اولوب، اجیبتوس، دانائوس و (کفیا)نک پدری اولدیغی روایت اولنور.

5-1353-2
بلوص

عرب جغرافيون و مورخينى طرفندن اليوم بلوجستانك باشليجه اهاليسى اولان (بلوج) قومنه ويريلن اسم اولوب، بونلرك فارس ايله كرمان آر-سندده بولندقلرى ذكر اولنديغندن، صكره-دن بلوجستانه يعنى مكرانه دخول ايتمش اولدقلرى آكلاشيليور. [(بلوجستان)) ماده-سنه مراجعت.]

6-1353-2

بلوط

اندلسده %برانس\$ يعنى پيرنه طاغلى قريبنده بر ناحيه اولوب، بلوط يعنى ديش بوداق آعاجى اورمانلريه وجيوه معدنلريه مشهور اولديغنى و بعض مشاهير علمای اسلامك مسقط رأسى بولنديغنى ياقوت حموى ذكر ايديور.

7-1353-2

بلومفيلد

1#

انكلتريه مشاهير شعراسندن اولوب، 1766ده (سوفولق) قونتلغنده طوغمش، و 1823ده وفات ايتمشدر. بر ترزينك اوغلى اولوب، لوندريه-ده قوندريه-جيلق اينديكى حالده، شعرله اشتغتل ايدريك، اك كوزل اثرى ((چفتجى چوجغى)) عنوانلى منظومه-سيدير، كه احوال زراعى مصوردر.

8-1353-2

بلومناخ

1#

آلمانيانك مشاهير طبيعيونندن اولوب، باشليجه انسانك تاريخ طبيعيسيله اشتغال، اك اول نوع بشرى باشليجه بش عرقه تقسيم، و تشریح قياسي يعنى حيوانات مختلفه-نك كميك و اعضالرينى مقايسه ايتمك اصولنى ايجاد ايتمشدر. تاريخ طبيعى و طبه دائر بر چوق تآليفات مقبوله-سى واردر. 1752ده %غوته-\$-ده طوغوب، 1840ده وفات ايتمشدر.

9-1353-2

بلونت

1#

انكلتريه-نك مشاهير حكماى الهيونندن اولوب، ((جان جهان)) عنوانيله تصوف أمير بر اثرى و سائر بعض تآليفاتى واردر. 1654ده طوغوب، 1693ده وفات ايتمشدر.

10-1353-2

بلونه

1#

اسكى روماليلرك الهه-لرندن اولوب، حرب الهى (مارس)ك همشيره-سى زعم، و خون آلود قيرباجنى صاللايه-رق محاربلرك ايچنده قوشار صورتده تصوير اولنوردى. عبادتنه مخصوص روماده و سائر طرفلرده معبدلر وار ايدى. يوناتيلر عنندنه (انيو) اسميله معروف ايدى.

11-1353-2

بلونه

1#

ایتالیانك ونديك خطه-سنده ایالت مرکزی مستحکم بر قصبه اولوب، وندیکك 70 کیلومتره شمالنده و %پیلاوه\$ نهری اوزرنده واقعدر. 14000 اهالیسی، کتبخانه-سی و ایپک، شراب و سائره محصولاتا واردر.

1-1354-2

بلوو

1#

پارسك 9 کیلومتره شمال غربیسنده منظره-سی غایت کوزل بر بیوک قریه اولوب، 5000 اهالیسی واردر. *-
آلمانیانك بعض طرفلرنده دخی بو اسمله بعض کوچك قصبه-لر واردر.

2-1354-2

بلوو

1#

مشاهیر جغرافیوندن اولوب، مشهور (تیخوبراهه)-نك دوستی و شاکردی ایدی. وقتنه کوره پك مقبول بر طاقم خریطه و کره-لر نشر ایتمشیدی. 1571 ده %آقمار\$ده طوغوب، 1638 ده وفات ایتمشدر.

3-1354-2

بلویل

1#

پارسك جوارنده و 2 کیلومتره بعدنده بر قصبه اولوب، پارسك دائره-سی داخلنده-در. بوندن 14 سنه اول
40000 اهالیسی واردر. پك چوق فابریقه-لری واردر. مرتفع بر محلده اولمغله، صولری چوق اولوب، بر
صو بولیله پارسه اجرا اولنور.

4-1354-2

بلیخ

اورفه سنجاغنده بر طاقم چایلرک اجتماعندن تشکله جنوبه طوغری جریان ایده-رک حرانك ایچندن کچدکدن
صکره رقه-نك آلت طرفنده فراته منصب اولور بر نهردر. مجراسی 150 کیلومتره-دن زیاده-در.

5-1354-2

بلید

مدینه منوره-نك قرینده و ینبعه منتهی اولان بر وادیده واقع بر ناحیه اولوب، اولاد علی بن ابی طالب (رضه)-ه
مخصوص ایدی.

6-1354-2

بلیده

جزایر ده نفس جزایرک 50 کیلومتره جنوب غربیسنده قضا مرکزی بر قصبه اولوب، %متیجه\$ اووه-سنده و دمیر یول خطی اوزرنده واقع و 15000 اهالی پی جامعدر.

7-1354-2

بلیزار، یاخود بلیساریوس

1#

قسطنطینییه روم ایمر اطور لغنک اک مشهور قائلرندن اولوب، میلادک آلتنجی قرنی اواسطنده ایرانیلرله دفعاتله محاربه ایندیکی کبی، آفریقادا وانداللری دخی مغلوب ایدوب، قارتاجی ضبط، و غوتلره غالب کله-رک، سیچلیا ایله ایطالیانک اکثر طرفلرینی و رومایی دخی استیلا ایتمشیدی. او تاریخلرده قسطنطینییه-یه تقرب ایتمکده اولان بلغارلره قارشى دخی محاربه ایتمشیدی. بعده ایمر اطوره قارشى سؤ قصدله اتهام اولنه-رق، توجهدن دوشمشیدیسه ده، بر روایتده یکیدن ایمر اطورک توجهنه مظهر اولمش، و دیگر بر روایتده مجازاً کوزلرینه میل چکلمشیدی.

8-1354-2

بلیطان

مشاهیر اطبای مصریه-دن اولوب، هارون الرشیدک زمان خلافتنده اسکندریه پطریقى ایدی. هارون الرشیدک پک سودیکی بر جاریه-سی خسته اولدیغنده، کنديسنی جلیله، طیده-کی مهارتنی بکنه-رک، پک چوق احسانلر ایتمشیدی. هجرتک 186 تاریخنده وفات ایتمشدر.

9-1354-2

بلیغ اسماعیل -* - افندی

بروسه شعراسندن اولوب، ((وفیات)) اسمنده بر کتابیله بر تذکره-سی و بعض اشعارى وارد. 1140 تاریخنده وفات ایتمشدر. -* - (محمد امین بلیغ افندی) اسمنده یکیشهر فنار شهرندن و قضاتدن دخی بر شاعر وار ایدی، که 1172ده، زغرۀ عتیق قاضیسی ایکن، اوراده وفات ایتمشدر.

10-1354-2

بلیغی

سلطان مراد خان ثالث دورى شعراسندن اولوب، یکیچری طائفه-سنه منسوب ایدی. استانبوللیدر. شو بیت جمله اشعارندندر:

@@@

أصدیلر شمعی چو منصور دلی اوجندن

یاقدیلر آتسه یتمز میدی بر دارلغی

\$

11-1354-2

بلیل، ابو ایلی بن بلال

صحابه-دن اولوب، برادری عمرانله برابر احد و سائر غزواتده حاضر بولنمشدر.

12-1354-2

بُلينا

صعيد مصرده نيلىك ساحل غربيينده بر قصبه اولديغنى ياقتوت حموى ذكر ايدبور.

13-1354-2

بُليناس

روماليلر زماننده ظهور ايدن و طبيغيونك پيرى حكمنده اولان حكيم مشهور (پلين)ه عربلر طرفندن ويريلىن اسمدر. [(پلين)) ماده-سنه مراجعت بيوريله.]

14-1354-2

بُلينى

1#

علم تشریح علماسى مشاهيرندن بر ايتاليان اولوب، 1643ده فلورانسه-ده طوغمش، و 1704ده وفات ايتمشدر. فن مذكورده برچوق كشفياتى واردر. -*- بو اسمله اون بشنجى قرن ميلاديه دخی ايتالياده ايكي برادر رساملقده شهرت بولمشلردى.

15-1354-2

بليونش

سبته جوارنده بر قصبه اولديغنى ياقتوت حموى ذكر ايدبور.